

**Verfassungsrechtsprechung zwischen Souveränität und Integration (III)
- Verträge und Verfassungen -**

I. Europäische Union

Vertrag über die Europäische Union (neue Fassung nach dem Vertrag von Lissabon)

Artikel 2

[ex-Artikel 6 Absatz 1 EUV]

Die Werte, auf die sich die Union gründet, sind die Achtung der Menschenwürde, Freiheit, Demokratie, Gleichheit, Rechtsstaatlichkeit und die Wahrung der Menschenrechte einschließlich der Rechte der Personen, die Minderheiten angehören. Diese Werte sind allen Mitgliedstaaten in einer Gesellschaft gemeinsam, die sich durch Pluralismus, Nichtdiskriminierung, Toleranz, Gerechtigkeit, Solidarität und die Gleichheit von Frauen und Männern auszeichnet.

Savienība ir dibināta, pamatojoties uz vērtībām, kas respektē cilvēka cieņu, brīvību, demokrātiju, vienlīdzību, tiesiskumu un cilvēktiesības, tostarp minoritāšu tiesības. Šīs vērtības dalībvalstīm ir kopīgas sabiedrībā, kur valda plurālisms, tolerance, taisnīgums, solidaritāte un kur nav diskriminācijas, kā arī valda sieviešu un vīriešu līdztiesība.

Artikel 4

(1) Alle der Union nicht in den Verträgen übertragenen Zuständigkeiten verbleiben gemäß Artikel 5 bei den Mitgliedstaaten.

(1) Saskaņā ar 5. pantu kompetence, kas Līgumos nav piešķirta Savienībai, paliek dalībvalstīm.

(2) Die Union achtet die Gleichheit der Mitgliedstaaten vor den Verträgen und ihre jeweilige nationale Identität, die in ihren grundlegenden politischen und verfassungsmäßigen Strukturen einschließlich der regionalen und lokalen Selbstverwaltung zum Ausdruck kommt. Sie achtet die grundlegenden Funktionen des Staates, insbesondere die Wahrung der territorialen Unversehrtheit, die Aufrechterhaltung der öffentlichen Ordnung und den Schutz der nationalen Sicherheit. Insbesondere die nationale Sicherheit fällt weiterhin in die alleinige Verantwortung der einzelnen Mitgliedstaaten.

(2) Savienība respektē dalībvalstu vienlīdzību saistībā ar Līgumiem, kā arī to nacionālo identitāti, kas raksturīga to politiskajām un konstitucionālajām pamatstrukturām, tostarp reģionālajām un vietējām pašvaldībām. Tā respektē valstu galvenās funkcijas, tostarp nodrošinot valsts teritoriālo integritāti, uzturot likumību un kārtību un aizsargājot valsts drošību. Jo īpaši valsts drošība paliek vienīgi katras dalībvalsts atbildībā.

(3) Nach dem Grundsatz der loyalen Zusammenarbeit achten und unterstützen sich die Union und die Mitgliedstaaten gegenseitig bei der Erfüllung der Aufgaben, die sich aus den Verträgen ergeben.

Die Mitgliedstaaten ergreifen alle geeigneten Maßnahmen allgemeiner oder besonderer Art zur Erfüllung der Verpflichtungen, die sich aus den Verträgen oder den Handlungen der Organe der Union ergeben.

Die Mitgliedstaaten unterstützen die Union bei der Erfüllung ihrer Aufgabe und unterlassen alle Maßnahmen, die die Verwirklichung der Ziele der Union gefährden könnten.

(3) Saskaņā ar lojālas sadarbības principu Savienība un dalībvalstis ar patiesu savstarpējo cieņu palīdz cita citai veikt uzdevumus, ko nosaka Līgumos.

Dalībvalstis veic visus vajadzīgos vispārējos un īpašos pasākumus, lai nodrošinātu to pienākumu izpildi, kas izriet no Līgumiem vai no Savienības iestāžu aktiem.

Dalībvalstis sekmē Savienības uzdevumu izpildi un atturas no jebkādiem pasākumiem, kuri varētu apdraudēt Savienības mērķu sasniegšanu.

Artikel 5
(ex-Artikel 5 EGV)

(1) Für die Abgrenzung der Zuständigkeiten der Union gilt der Grundsatz der begrenzten Einzelermächtigung. Für die Ausübung der Zuständigkeiten der Union gelten die Grundsätze der Subsidiarität und der Verhältnismäßigkeit.

(1) Savienības kompetenču robežas nosaka kompetences piešķiršanas princips. Savienības kompetenču īstenošanu nosaka subsidiaritātes princips un proporcionalitātes princips.

(2) Nach dem Grundsatz der begrenzten Einzelermächtigung wird die Union nur innerhalb der Grenzen der Zuständigkeiten tätig, die die Mitgliedstaaten ihr in den Verträgen zur Verwirklichung der darin niedergelegten Ziele übertragen haben. Alle der Union nicht in den Verträgen übertragenen Zuständigkeiten verbleiben bei den Mitgliedstaaten.

(2) Saskaņā ar kompetences piešķiršanas principu Savienība darbojas tikai to kompetenču robežās, ko tai Līgumos piešķirtušas dalībvalstis, lai sasniegtu tajos paredzētos mērķus. Kompetence, kas Līgumos nav piešķirta Savienībai, paliek dalībvalstīm.

(3) Nach dem Subsidiaritätsprinzip wird die Union in den Bereichen, die nicht in ihre ausschließliche Zuständigkeit fallen, nur tätig, sofern und soweit die Ziele der in Betracht gezogenen Maßnahmen von den Mitgliedstaaten weder auf zentraler noch auf regionaler oder lokaler Ebene ausreichend verwirklicht werden können, sondern vielmehr wegen ihres Umfangs oder ihrer Wirkungen auf Unionsebene besser zu verwirklichen sind.

Die Organe der Union wenden das Subsidiaritätsprinzip nach dem Protokoll über die Anwendung der Grundsätze der Subsidiarität und der Verhältnismäßigkeit an. Die nationalen Parlamente achten auf die Einhaltung des Subsidiaritätsprinzips nach dem in jenem Protokoll vorgesehenen Verfahren.

(3) Saskaņā ar subsidiaritātes principu jomās, kuras nav ekskluzīvā Savienības kompetencē, Savienība rīkojas tikai tad, ja dalībvalstis centrālā vai reģionālā un vietējā līmenī nevar pietiekami labi īstenot paredzētās darbības mērķus, bet ierosinātās darbības mēroga vai seku dēļ tie ir labāk sasniedzami Savienības līmenī.

Savienības iestādes piemēro subsidiaritātes principu, kas noteikts Protokolā par subsidiaritātes principa un proporcionalitātes principa piemērošanu. Valstu parlamenti nodrošina subsidiaritātes principa ievērošanu saskaņā ar minētajā protokolā izklāstīto procedūru.

(4) Nach dem Grundsatz der Verhältnismäßigkeit gehen die Maßnahmen der Union inhaltlich wie formal nicht über das zur Erreichung der Ziele der Verträge erforderliche Maß hinaus.

Die Organe der Union wenden den Grundsatz der Verhältnismäßigkeit nach dem Protokoll über die Anwendung der Grundsätze der Subsidiarität und der Verhältnismäßigkeit an.

(4) Saskaņā ar proporcionalitātes principu Savienības rīcības saturs un veids ir samērīgs ar Līgumu mērķu sasniegšanai nepieciešamo.

Savienības iestādes piemēro proporcionalitātes principu, kas noteikts Protokolā par subsidiaritātes principa un proporcionalitātes principa piemērošanu.

Artikel 6
[ex-Artikel 6 Absatz 2 EUV]

(1) Die Union erkennt die Rechte, Freiheiten und Grundsätze an, die in der Charta der Grundrechte der Europäischen Union vom 7. Dezember 2000 in der am 12. Dezember 2007 in Straßburg angepassten Fassung niedergelegt sind; die Charta der Grundrechte und die Verträge sind rechtlich gleichrangig.

Durch die Bestimmungen der Charta werden die in den Verträgen festgelegten Zuständigkeiten der Union in keiner Weise erweitert.

Die in der Charta niedergelegten Rechte, Freiheiten und Grundsätze werden gemäß den allgemeinen Bestimmungen des Titels VII der Charta, der ihre Auslegung und Anwendung regelt, und unter gebührender Berücksichtigung der in der Charta angeführten Erläuterungen, in denen die Quellen dieser Bestimmungen angegeben sind, ausgelegt.

(1) Savienība atzīst tiesības, brīvības un principus, kas izklāstīti 2000. gada 7. decembra Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, kurā pielāgota Strasbūrā, 2007. gada 12. decembrī, un šai Hartai ir tāds pats juridiskais spēks kā Līgumiem.

Hartas noteikumi nekādā ziņā nepaplašina Savienības kompetences, kā tās noteiktas Līgumos.

Hartā paredzētās tiesības, brīvības un principus interpretē saskaņā ar Hartas VII sadaļas vispārējiem noteikumiem, ar ko reglamentē tās interpretēšanu un piemērošanu, un pienācīgi ņemot vērā Hartā minētos paskaidrojumus, kuros izklāsta minēto noteikumu pamatu.

(2) Die Union tritt der Europäischen Konvention zum Schutz der Menschenrechte und Grundfreiheiten bei. Dieser Beitritt ändert nicht die in den Verträgen festgelegten Zuständigkeiten der Union.¹

(2) Savienība pievienojas Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijai. Šī pievienošanās neietekmē Savienības kompetences, kā tās noteiktas Līgumos.

(3) Die Grundrechte, wie sie in der Europäischen Konvention zum Schutz der Menschenrechte und Grundfreiheiten gewährleistet sind und wie sie sich aus den gemeinsamen Verfassungsüberlieferungen der Mitgliedstaaten ergeben, sind als allgemeine Grundsätze Teil des Unionsrechts.

(3) Pamattiesības, kas garantētas Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā un kas izriet no dalībvalstu kopīgajām konstitucionālajām tradīcijām, ir Savienības tiesību vispārīgo principu pamats.

Artikel 7 (ex-Artikel 7 EUV)

(1) Auf begründeten Vorschlag eines Drittels der Mitgliedstaaten, des Europäischen Parlaments oder der Europäischen Kommission kann der Rat mit der Mehrheit von vier Fünfteln seiner Mitglieder nach Zustimmung des Europäischen Parlaments feststellen, dass die eindeutige Gefahr einer schwerwiegenden Verletzung der in Artikel 2 genannten Werte durch einen Mitgliedstaat besteht. Der Rat hört, bevor er eine solche Feststellung trifft, den betroffenen Mitgliedstaat und kann Empfehlungen an ihn richten, die er nach demselben Verfahren beschließt. ...

(1) Padome pēc trešdaļas dalībvalstu, Eiropas Parlamenta vai Eiropas Komisijas pamatota priekšlikuma, saņēmusi Eiropas Parlamenta piekrišanu, ar četru piektdaļu tās locekļu balsu vairākumu var konstatēt, ka ir droša varbūtība, ka kāda dalībvalsts varētu nopietni pārkāpt 2. pantā minētās vērtības. Pirms nākt klajā ar šādu konstatāciju, Padome uzklausa attiecīgo dalībvalsti un, pieņemot lēmumu saskaņā ar to pašu procedūru, var šai dalībvalstij adresēt ieteikumus. ...

(2) Auf Vorschlag eines Drittels der Mitgliedstaaten oder der Europäischen Kommission und nach Zustimmung des Europäischen Parlaments kann der Europäische Rat einstimmig feststellen, dass eine schwerwiegende und anhaltende Verletzung der in Artikel 2 genannten Werte durch einen Mitgliedstaat vorliegt, nachdem er den betroffenen Mitgliedstaat zu einer Stellungnahme aufgefordert hat.

(2) Eiropadome pēc trešdaļas dalībvalstu vai Eiropas Komisijas priekšlikuma un ar Eiropas Parlamenta piekrišanu var ar vienprātīgu lēmumu konstatēt, ka kāda dalībvalsts vairākkārt nopietni pārkāpusi 2. pantā minētās vērtības, iepriekš aicinot attiecīgo dalībvalsti izteikt savu viedokli.

(3) Wurde die Feststellung nach Absatz 2 getroffen, so kann der Rat mit qualifizierter Mehrheit beschließen, bestimmte Rechte auszusetzen, die sich aus der Anwendung der Verträge auf den betroffenen Mitgliedstaat herleiten, einschließlich der Stimmrechte des Vertreters der Regierung dieses Mitgliedstaats im Rat. Dabei berücksichtigt er die möglichen Auswirkungen einer solchen Aussetzung auf die Rechte und Pflichten natürlicher und juristischer Personen.

Die sich aus den Verträgen ergebenden Verpflichtungen des betroffenen Mitgliedstaats sind für diesen auf jeden Fall weiterhin verbindlich.

(3) Ja saskaņā ar 2. punktu konstatēti pārkāpumi, tad Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var nolemt attiecīgai dalībvalstij uz laiku atņemt dažas tiesības, kas izriet no Līgumu piemērošanas konkrētai dalībvalstij, tostarp šīs dalībvalsts valdības pārstāvja balsstiesības Padomē. To īstenojot, Padome ņem vērā iespējamās sekas, ko šāda tiesību atņemšana var radīt attiecībā uz fizisku un juridisku personu tiesībām un pienākumiem.

Attiecīgai dalībvalstij joprojām ir saistoši Līgumu uzliktie pienākumi.

...

¹ Anmerkung: Nach Art. 218 VIII Satz 1 des Vertrages über die Arbeitsweise der Europäischen Union muss der Rat dies *einstimmig* beschließen.

Artikel 10

(1) Die Arbeitsweise der Union beruht auf der repräsentativen Demokratie.

(1) Savienības darbības pamatā ir pārstāvības demokrātija.

(2) Die Bürgerinnen und Bürger sind auf Unionsebene unmittelbar im Europäischen Parlament vertreten.

Die Mitgliedstaaten werden im Europäischen Rat von ihrem jeweiligen Staats- oder Regierungschef und im Rat von ihrer jeweiligen Regierung vertreten, die ihrerseits in demokratischer Weise gegenüber ihrem nationalen Parlament oder gegenüber ihren Bürgerinnen und Bürgern Rechenschaft ablegen müssen.

(2) Pilsoņi Savienības līmenī ir tieši pārstāvēti Eiropas Parlamentā.

Dalībvalstis Eiropadomē pārstāv valstu vai valdību vadītāji, bet Padomē – to valdības, kas savukārt par savu darbību saskaņā ar demokrātijas principiem atbild vai nu savu valstu parlamentiem, vai saviem pilsoņiem.

...

Artikel 14

(1) ...

(2) Das Europäische Parlament setzt sich aus Vertretern der Unionsbürgerinnen und Unionsbürger zusammen. Ihre Anzahl darf 750 nicht überschreiten, zuzüglich des Präsidenten. Die Bürgerinnen und Bürger sind im Europäischen Parlament degressiv proportional, mindestens jedoch mit sechs Mitgliedern je Mitgliedstaat vertreten. Kein Mitgliedstaat erhält mehr als 96 Sitze.

Der Europäische Rat erlässt einstimmig auf Initiative des Europäischen Parlaments und mit dessen Zustimmung einen Beschluss über die Zusammensetzung des Europäischen Parlaments, in dem die in Unterabsatz 1 genannten Grundsätze gewahrt sind.

(2) Eiropas Parlaments sastāv no Savienības pilsoņu pārstāvjiem. To skaits nepārsniedz septiņi simti piecdesmit, neskaitot priekšsēdētāju. Pilsoņu pārstāvība ir līdzsvaroti proporcionāla, ar minimālo sliekšni seši Parlamenta locekļi katrai dalībvalstij. Nevienai dalībvalstij nepiešķir vairāk par deviņdesmit sešām vietām.

Eiropadome pēc Eiropas Parlamenta iniciatīvas un ar tā piekrišanu vienprātīgi pieņem lēmumu, ar kuru nosaka Eiropas Parlamenta sastāvu, ievērojot pirmajā daļā izklāstītos principus.

(3) Die Mitglieder des Europäischen Parlaments werden in allgemeiner, unmittelbarer, freier und geheimer Wahl für eine Amtszeit von fünf Jahren gewählt.

(3) Eiropas Parlamenta locekļus ievēl uz pieciem gadiem vispārējās tiešās vēlēšanās brīvā un aizklātā balsojumā

Artikel 12

Die nationalen Parlamente tragen aktiv zur guten Arbeitsweise der Union bei, indem sie

- a) von den Organen der Union unterrichtet werden und ihnen die Entwürfe von Gesetzgebungsakten der Union gemäß dem Protokoll über die Rolle der nationalen Parlamente in der Europäischen Union zugeleitet werden;
- b) dafür sorgen, dass der Grundsatz der Subsidiarität gemäß den in dem Protokoll über die Anwendung der Grundsätze der Subsidiarität und der Verhältnismäßigkeit vorgesehenen Verfahren beachtet wird;
- c) sich im Rahmen des Raums der Freiheit, der Sicherheit und des Rechts an den Mechanismen zur Bewertung der Durchführung der Unionspolitiken in diesem Bereich nach Artikel 70 des Vertrags über die Arbeitsweise der Europäischen Union beteiligen und in die politische Kontrolle von Euro-pol und die Bewertung der Tätigkeit von Eurojust nach den Artikeln 88 und 85 des genannten Vertrags einbezogen werden;
- d) sich an den Verfahren zur Änderung der Verträge nach Artikel 48 dieses Vertrags beteiligen;
- e) über Anträge auf Beitritt zur Union nach Artikel 49 dieses Vertrags unterrichtet werden;
- f) sich an der interparlamentarischen Zusammenarbeit zwischen den nationalen Parlamenten und mit dem Europäischen Parlament gemäß dem Protokoll über die Rolle der nationalen Parlamente in der Europäischen Union beteiligen.

Valstu parlamenti aktīvi palīdz nodrošināt Savienības sekmīgu darbību:

- a) saņemot informāciju no Savienības iestādēm un Savienības leģislatīvo aktu projektus saskaņā ar Protokolu par valstu parlamentu lomu Eiropas Savienībā;*
- b) sekojot tam, lai būtu ievērots subsidiaritātes princips atbilstīgi procedūrām, kas paredzētas Protokolā par subsidiaritātes principa un proporcionalitātes principa piemērošanu;*
- c) saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu piedaloties izvērtēšanas mehānismos, kas darbojas Savienības politikas aspektu īstenošanai minētajā jomā, atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienības darbību 70. pantam, kā arī iesaistoties Eiropola politiskā pārraudzībā un Eurojust darbību izvērtēšanā atbilstīgi minētā Līguma 88. un 85. pantam;*
- d) piedaloties Līgumu pārskatīšanas procedūrās atbilstīgi šā Līguma 48. pantam;*
- e) saņemot informāciju par pieteikumiem pievienoties Eiropas Savienībai atbilstīgi šā Līguma 49. pantam;*
- f) piedaloties parlamentu sadarbībā starp valstu parlamenti un sadarbībā ar Eiropas Parlamentu saskaņā ar Protokolu par valstu parlamentu lomu Eiropas Savienībā.*

Artikel 16

...

(3) Soweit in den Verträgen nichts anderes festgelegt ist, beschließt der Rat mit qualifizierter Mehrheit.

(3) Ja vien Līgumos nav paredzēts citādi, Padome lēmumus pieņem ar kvalificētu balsu vairākumu.

(4) Ab dem 1. November 2014 gilt als qualifizierte Mehrheit eine Mehrheit von mindestens 55 % der Mitglieder des Rates, gebildet aus mindestens 15 Mitgliedern, sofern die von diesen vertretenen Mitgliedstaaten zusammen mindestens 65 % der Bevölkerung der Union ausmachen.

Für eine Sperrminorität sind mindestens vier Mitglieder des Rates erforderlich, andernfalls gilt die qualifizierte Mehrheit als erreicht.

Die übrigen Modalitäten für die Abstimmung mit qualifizierter Mehrheit sind in Artikel 238 Absatz 2 des Vertrags über die Arbeitsweise der Europäischen Union festgelegt.

(4) No 2014. gada 1. novembra kvalificētu balsu vairākumu definē kā vismaz 55 % Padomes locekļu, kuri ir vismaz piecpadsmit Padomes locekļi un kuri pārstāv dalībvalstis, kas aptver vismaz 65 % no Savienības iedzīvotājiem.

Bloķējošais mazākums ir jāveido vismaz četriem Padomes locekļiem, pretējā gadījumā tiek uzskatīts, ka ir panākts kvalificēts balsu vairākums.

Citi noteikumi saistībā ar kvalificētu balsu vairākumu ir noteikti Līguma par Eiropas Savienības darbību 238. panta 2. punktā.

Artikel 19 Absatz 1 [z.T. ex-Artikel 220 EGV]

Der Gerichtshof der Europäischen Union umfasst den Gerichtshof, das Gericht und Fachgerichte. Er sichert die Wahrung des Rechts bei der Auslegung und Anwendung der Verträge.

Die Mitgliedstaaten schaffen die erforderlichen Rechtsbehelfe, damit ein wirksamer Rechtsschutz in den vom Unionsrecht erfassten Bereichen gewährleistet ist.

Eiropas Savienības Tiesas sastāvā ir Tiesa, Vispārējā tiesa un specializētās tiesas. Tā nodrošina, ka tiek ievērots tiesiskums Līgumu interpretēšanā un piemērošanā.

Dalībvalstis nodrošina tiesību aizsardzības līdzekļus, kas ir pietiekami efektīvi tiesiskās aizsardzības nodrošināšanai jomās, uz kurām attiecas Savienības tiesības.

Artikel 47

Die Union besitzt Rechtspersönlichkeit.

Savienība ir tiesību subjekts.

Artikel 48
(ex-Artikel 48 EUV)

(1) Die Verträge können gemäß dem ordentlichen Änderungsverfahren geändert werden. Sie können ebenfalls nach vereinfachten Änderungsverfahren geändert werden.

(1) Līgumus var grozīt saskaņā ar parastu pārskatīšanas procedūru. Tos var grozīt arī saskaņā ar vienkāršotām pārskatīšanas procedūrām.

Ordentliches Änderungsverfahren / Parastā pārskatīšanas procedūra

...

(4) Eine Konferenz der Vertreter der Regierungen der Mitgliedstaaten wird vom Präsidenten des Rates einberufen, um die an den Verträgen vorzunehmenden Änderungen zu vereinbaren.

Die Änderungen treten in Kraft, nachdem sie von allen Mitgliedstaaten nach Maßgabe ihrer verfassungsrechtlichen Vorschriften ratifiziert worden sind.

(4) Padomes priekšsēdētājs sasauca dalībvalstu valdību pārstāvju konferenci, lai, savstarpēji vienojoties, noteiktu grozījumus, kas izdarāmi Līgumos.

Grozījumi stājas spēkā, kad tos ratificējušas visas dalībvalstis saskaņā ar savām attiecīgajām konstitucionālajām prasībām.

...

Vereinfachte Änderungsverfahren / Vienkāršotas pārskatīšanas procedūras

(6) Die Regierung jedes Mitgliedstaats, das Europäische Parlament oder die Kommission kann dem Europäischen Rat Entwürfe zur Änderung aller oder eines Teils der Bestimmungen des Dritten Teils des Vertrags über die Arbeitsweise der Europäischen Union über die internen Politikbereiche der Union vorlegen.

Der Europäische Rat kann einen Beschluss zur Änderung aller oder eines Teils der Bestimmungen des Dritten Teils des Vertrags über die Arbeitsweise der Europäischen Union erlassen. Der Europäische Rat beschließt einstimmig nach Anhörung des Europäischen Parlaments und der Kommission sowie, bei institutionellen Änderungen im Währungsbereich, der Europäischen Zentralbank. Dieser Beschluss tritt erst nach Zustimmung der Mitgliedstaaten im Einklang mit ihren jeweiligen verfassungsrechtlichen Vorschriften in Kraft.

Der Beschluss nach Unterabsatz 2 darf nicht zu einer Ausdehnung der der Union im Rahmen der Verträge übertragenen Zuständigkeiten führen.

(6) Jebkuras dalībvalsts valdība, Eiropas Parlaments vai Komisija var iesniegt Eiropadomei tādu grozījumu projektu, kas pilnībā vai daļēji skar Līguma par Eiropas Savienības darbību trešās daļas noteikumus attiecībā uz Savienības iekšpolitiku un rīcībām.

Eiropadome var pieņemt lēmumu, ar ko pilnībā vai daļēji groza Līguma par Eiropas Savienības darbību trešās daļas noteikumus. Eiropadome pieņem lēmumu vienprātīgi pēc apspriešanās ar Eiropas Parlamentu un Komisiju, un, ja paredzami grozījumi attiecībā uz monetārām iestādēm, arī ar Eiropas Centrālo banku. Minētais lēmums nestājas spēkā, kamēr to nav ratificējušas dalībvalstis saskaņā ar savām konstitucionālajām prasībām.

Ar otrajā daļā minēto lēmumu nevar paplašināt Savienības kompetences, kas tai piešķirtas Līgumos.

(7) In Fällen, in denen der Rat nach Maßgabe des Vertrags über die Arbeitsweise der Europäischen Union oder des Titels V dieses Vertrags in einem Bereich oder in einem bestimmten Fall einstimmig beschließt, kann der Europäische Rat einen Beschluss erlassen, wonach der Rat in diesem Bereich oder in diesem Fall mit qualifizierter Mehrheit beschließen kann. Dieser Unterabsatz gilt nicht für Beschlüsse mit militärischen oder verteidigungspolitischen Bezügen.

In Fällen, in denen nach Maßgabe des Vertrags über die Arbeitsweise der Europäischen Union Gesetzgebungsakte vom Rat gemäß einem besonderen Gesetzgebungsverfahren erlassen werden müssen, kann der Europäische Rat einen Beschluss erlassen, wonach die Gesetzgebungsakte gemäß dem ordentlichen Gesetzgebungsverfahren erlassen werden können.

Jede vom Europäischen Rat auf der Grundlage von Unterabsatz 1 oder Unterabsatz 2 ergriffene Initiative wird den nationalen Parlamenten übermittelt. Wird dieser Vorschlag innerhalb von sechs Monaten nach der Übermittlung von einem nationalen Parlament abgelehnt, so wird der Beschluss nach Unter-

absatz 1 oder Unterabsatz 2 nicht erlassen. Wird die Initiative nicht abgelehnt, so kann der Europäische Rat den Beschluss erlassen.

Der Europäische Rat erlässt die Beschlüsse nach den Unterabsätzen 1 oder 2 einstimmig nach Zustimmung des Europäischen Parlaments, das mit der Mehrheit seiner Mitglieder beschließt.

(7) Ja Līgumā par Eiropas Savienības darbību vai šā Līguma V sadaļā noteikts, ka Padome konkrētā jomā vai konkrētā gadījumā pieņem lēmumus vienprātīgi, Eiropadome var pieņemt lēmumu, kas ļauj Padomei šajā jomā vai šajā gadījumā pieņemt lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu. Šī daļa neattiecas uz lēmumiem, kas saistīti ar militāriem un aizsardzības jautājumiem.

Ja Līgumā par Eiropas Savienības darbību ir paredzēts, ka Padomei jāpieņem leģislatīvi akti saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru, Eiropadome var pieņemt lēmumu, ar ko ļauj pieņemt minētos aktus saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru.

Jebkuru Eiropadomes iniciatīvu, kas iesniegta saskaņā pirmo vai otro daļu, dara zināmu valstu parlamentiem. Ja kāds valsts parlaments sešu mēnešu laikā pēc šādas paziņošanas iebilst pret minēto priekšlikumu, pirmajā vai otrajā daļā minēto lēmumu nepieņem. Ja pret ierosinājumu neviens neiebilst, Eiropadome var pieņemt minēto lēmumu.

Pirmajā vai otrajā daļā minēto lēmumu Eiropadome pieņem vienprātīgi pēc tam, kad ir saņēmusi Eiropas Parlamenta locekļu vairākuma piekrišanu.

Artikel 50

(1) Jeder Mitgliedstaat kann im Einklang mit seinen verfassungsrechtlichen Vorschriften beschließen, aus der Union auszutreten.

(1) Jebkura dalībvalsts var nolemt izstāties no Savienības saskaņā ar savām konstitucionālajām prasībām.

(2) Ein Mitgliedstaat, der auszutreten beschließt, teilt dem Europäischen Rat seine Absicht mit. Auf der Grundlage der Leitlinien des Europäischen Rates handelt die Union mit diesem Staat ein Abkommen über die Einzelheiten des Austritts aus und schließt das Abkommen, wobei der Rahmen für die künftigen Beziehungen dieses Staates zur Union berücksichtigt wird. Das Abkommen wird nach Artikel 218 Absatz 3 des Vertrags über die Arbeitsweise der Europäischen Union ausgehandelt. Es wird vom Rat im Namen der Union geschlossen; der Rat beschließt mit qualifizierter Mehrheit nach Zustimmung des Europäischen Parlaments.

(2) Dalībvalsts, kura nolemj izstāties, par savu nodomu paziņo Eiropadomei. Ievērojot Eiropadomes paustās nostādnes, Savienība risina sarunas un noslēdz līgumu ar šo valsti, nosakot tās izstāšanās kārtību un ņemot vērā tās turpmākās attiecības ar Savienību. Par šo līgumu veic sarunas saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 218. panta 3. punktu. To noslēdz Padome ar kvalificētu balsu vairākumu, saņēmusi Eiropas Parlamenta piekrišanu

(3) Die Verträge finden auf den betroffenen Staat ab dem Tag des Inkrafttretens des Austrittsabkommens oder andernfalls zwei Jahre nach der in Absatz 2 genannten Mitteilung keine Anwendung mehr, es sei denn, der Europäische Rat beschließt im Einvernehmen mit dem betroffenen Mitgliedstaat einstimmig, diese Frist zu verlängern.

(3) Līgumi attiecīgai valstij vairs nav saistoši no dienas, kad stājas spēkā izstāšanās līgums, vai, ja tāds nav noslēgts, divus gadus pēc 2. punktā minētā paziņojuma, ja vien Eiropadome, vienojoties ar attiecīgo dalībvalsti, vienprātīgi nenolemj šo laikposmu pagarināt.

(4) Für die Zwecke der Absätze 2 und 3 nimmt das Mitglied des Europäischen Rates und des Rates, das den austretenden Mitgliedstaat vertritt, weder an den diesen Mitgliedstaat betreffenden Beratungen noch an der entsprechenden Beschlussfassung des Europäischen Rates oder des Rates teil.

Die qualifizierte Mehrheit bestimmt sich nach Artikel 238 Absatz 3 Buchstabe b des Vertrags über die Arbeitsweise der Europäischen Union.

(4) Piemērojot 2. un 3. punktu, Eiropadomes vai Padomes loceklis no tās dalībvalsts, kura izstājas, nepiedalās nedz Eiropadomes vai Padomes pārrunās, nedz lēmumu pieņemšanā attiecībā uz šo valsti.

Kvalificēto vairākumu nosaka saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 238. panta 3. punkta b) apakšpunktu.

...

Vertrag über die Arbeitsweise der Europäische Union (früher: Vertrag zur Gründung der Europäischen Gemeinschaft)

Artikel 2 Absatz 1

Übertragen die Verträge der Union für einen bestimmten Bereich eine ausschließliche Zuständigkeit, so kann nur die Union gesetzgeberisch tätig werden und verbindliche Rechtsakte erlassen; die Mitgliedstaaten dürfen in einem solchen Fall nur tätig werden, wenn sie von der Union hierzu ermächtigt werden, oder um Rechtsakte der Union durchzuführen.

Ja Līgumos Savienībai ir piešķirta ekskluzīva kompetence kādā konkrētā jomā, tad veikt likumdošanas funkciju un pieņemt juridiski saistošus aktus drīkst tikai Savienība; dalībvalstis to var darīt pašas tikai tad, ja Savienība tās pilnvarojusi vai tas vajadzīgs Savienības pieņemto aktu īstenošanai.

Article 83 Absatz 1

(ex Article 31 TEU)

Das Europäische Parlament und der Rat können gemäß dem ordentlichen Gesetzgebungsverfahren durch Richtlinien Mindestvorschriften zur Festlegung von Straftaten und Strafen in Bereichen besonders schwerer Kriminalität festlegen, die aufgrund der Art oder der Auswirkungen der Straftaten oder aufgrund einer besonderen Notwendigkeit, sie auf einer gemeinsamen Grundlage zu bekämpfen, eine grenzüberschreitende Dimension haben.

Derartige Kriminalitätsbereiche sind: Terrorismus, Menschenhandel und sexuelle Ausbeutung von Frauen und Kindern, illegaler Drogenhandel, illegaler Waffenhandel, Geldwäsche, Korruption, Fälschung von Zahlungsmitteln, Computerkriminalität und organisierte Kriminalität.

Je nach Entwicklung der Kriminalität kann der Rat einen Beschluss erlassen, in dem andere Kriminalitätsbereiche bestimmt werden, die die Kriterien dieses Absatzes erfüllen. Er beschließt einstimmig nach Zustimmung des Europäischen Parlaments.

Eiropas Parlaments un Padome, pieņemot direktīvas saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru, var paredzēt noteikumu minimumu noziedzīgu nodarījumu un sankciju definēšanai attiecībā uz īpaši smagiem noziegumiem ar pārrobežu dimensiju, kas saistīta ar šādu nodarījumu būtību vai ietekmi vai ar nepieciešamību tos apkarot kopīgi.

Tās ir šādas noziegumu jomas: terorisms, cilvēku tirdzniecība un sieviešu un bērnu seksuāla izmantošana, nelegāla narkotiku tirdzniecība, nelegāla ieroču tirdzniecība, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana, korupcija, maksāšanas līdzekļu viltošana, datornoziegumi un organizētā noziedzība.

Pamatojoties uz noziedzības attīstību, Padome var pieņemt lēmumu, precizējot citas noziegumu jomas, kuras atbilst šajā punktā noteiktajiem kritērijiem. Saņēmusi Eiropas Parlamenta piekrišanu, Padome pieņem lēmumu vienprātīgi.

Article 216

(1) Die Union kann mit einem oder mehreren Drittländern oder einer oder mehreren internationalen Organisationen eine Übereinkunft schließen, wenn dies in den Verträgen vorgesehen ist oder wenn der Abschluss einer Übereinkunft im Rahmen der Politik der Union entweder zur Verwirklichung eines der in den Verträgen festgesetzten Ziele erforderlich oder in einem verbindlichen Rechtsakt der Union vorgesehen ist oder aber gemeinsame Vorschriften beeinträchtigen oder deren Anwendungsbereich ändern könnte.

(1) Savienība var slēgt nolīgumu ar vienu vai vairākām trešām valstīm vai starptautiskām organizācijām, ja tas paredzēts Līgumos vai ja šāda nolīguma noslēgšana ir nepieciešama, lai saskaņā ar Savienības politiku sasniegtu kādu no Līgumos izvirzītajiem mērķiem, vai ja tas ir noteikts saistošā Savienības tiesību aktā, vai tas varētu ietekmēt kopējos noteikumus vai mainīt to saturu.

(2) Die von der Union geschlossenen Übereinkünfte binden die Organe der Union und die Mitgliedstaaten.

(2) Savienības noslēgtie nolīgumi ir saistoši Savienības iestādēm un tās dalībvalstīm.

Artikel 267
(ex-Artikel 234 EGV)

Der Gerichtshof der Europäischen Union entscheidet im Wege der Vorabentscheidung

- a) über die Auslegung der Verträge,
- b) über die Gültigkeit und die Auslegung der Handlungen der Organe, Einrichtungen oder sonstigen Stellen der Union.

Wird eine derartige Frage einem Gericht eines Mitgliedstaats gestellt und hält dieses Gericht eine Entscheidung darüber zum Erlass seines Urteils für erforderlich, so kann es diese Frage dem Gerichtshof zur Entscheidung vorlegen.

Wird eine derartige Frage in einem schwebenden Verfahren bei einem einzelstaatlichen Gericht gestellt, dessen Entscheidungen selbst nicht mehr mit Rechtsmitteln des innerstaatlichen Rechts angefochten werden können, so ist dieses Gericht zur Anrufung des Gerichtshofs verpflichtet.

Wird eine derartige Frage in einem schwebenden Verfahren, das eine inhaftierte Person betrifft, bei einem einzelstaatlichen Gericht gestellt, so entscheidet der Gerichtshof innerhalb kürzester Zeit.

Eiropas Savienības Tiesas kompetencē ir sniegt prejudiciālus nolēmumus par:

- a) *Līgumu interpretāciju;*
- b) *Savienības iestāžu vai struktūru tiesību aktu spēkā esamību un interpretāciju.*

Ja šādu jautājumu ierosina kādas dalībvalsts tiesā, šī tiesa, ja tā uzskata, ka ir vajadzīgs Tiesas lēmums par šo jautājumu, lai šī tiesa varētu sniegt spriedumu, var lūgt, lai Tiesa sniedz nolēmumu par šo jautājumu.

Ja šādu jautājumu ierosina par lietu, ko izskata dalībvalsts tiesa, kuras lēmumus saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem nevar pārsūdzēt, tad šai dalībvalsts tiesai jāgriežas Tiesā.

Ja šāds jautājums ir radies lietā, kas dalībvalsts tiesā tiek izskatīta attiecībā uz apcietinājumā esošu personu, Eiropas Savienības Tiesa to izlemj ar minimālu kavēšanos.

Artikel 288
(ex-Artikel 249 EGV)

Für die Ausübung der Zuständigkeiten der Union nehmen die Organe Verordnungen, Richtlinien, Beschlüsse, Empfehlungen und Stellungnahmen an.

Die Verordnung hat allgemeine Geltung. Sie ist in allen ihren Teilen verbindlich und gilt unmittelbar in jedem Mitgliedstaat.

Die Richtlinie ist für jeden Mitgliedstaat, an den sie gerichtet wird, hinsichtlich des zu erreichenden Ziels verbindlich, überlässt jedoch den innerstaatlichen Stellen die Wahl der Form und der Mittel.

Beschlüsse sind in allen ihren Teilen verbindlich. Sind sie an bestimmte Adressaten gerichtet, so sind sie nur für diese verbindlich.

Die Empfehlungen und Stellungnahmen sind nicht verbindlich.

Īstenojot Savienības pilnvaras, iestādes pieņem regulas, direktīvas un lēmumus, kā arī sniedz ieteikumus vai atzinumus.

Regulas ir vispārpiemērojamas. Tās uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojamas visās dalībvalstīs.

Direktīvas tām dalībvalstīm, kurām tās adresētas, uzliek saistības attiecībā uz sasniedzamo rezultātu, bet ļauj šo valstu iestādēm noteikt to īstenošanas formas un metodes.

Lēmumi uzliek saistības kopumā. Lēmumi, kuros ir norādīti konkrēti adresāti, ir saistoši tikai šiem adresātiem.

Ieteikumi un atzinumi neuzliek saistības.

Artikel 352 Absatz 1
(ex-Artikel 308 EGV)

Erscheint ein Tätigwerden der Union im Rahmen der in den Verträgen festgelegten Politikbereiche erforderlich, um eines der Ziele der Verträge zu verwirklichen, und sind in den Verträgen die hierfür erforderlichen Befugnisse nicht vorgesehen, so erlässt der Rat einstimmig auf Vorschlag der Kommission und nach Zustimmung des Europäischen Parlaments die geeigneten Vorschriften. ...

(1) Ja Savienības rīcība izrādītos nepieciešama saskaņā Līgumos noteiktajām politikas jomām, lai sasniegtu kādu no Līgumos noteiktajiem mērķiem, un tajos nav paredzētas vajadzīgās pilnvaras, Padome pēc Komisijas priekšlikuma un ar Eiropas Parlamenta piekrišanu vienprātīgi pieņem vajadzīgos pasākumus. ...

Vertrag über die Europäische Union (alte Fassung nach dem Vertrag von Nizza)

Artikel 6

(1) Die Union beruht auf den Grundsätzen der Freiheit, der Demokratie, der Achtung der Menschenrechte und Grundfreiheiten sowie der Rechtsstaatlichkeit; diese Grundsätze sind allen Mitgliedstaaten gemeinsam.

(2) Die Union achtet die Grundrechte, wie sie in der am 4. November 1950 in Rom unterzeichneten Europäischen Konvention zum Schutze der Menschenrechte und Grundfreiheiten gewährleistet sind und wie sie sich aus den gemeinsamen Verfassungsüberlieferungen der Mitgliedstaaten als allgemeine Grundsätze des Gemeinschaftsrechts ergeben.

(3) Die Union achtet die nationale Identität ihrer Mitgliedstaaten.

(4) ...

Vertrag zur Gründung der Europäischen Gemeinschaft (zukünftig: Vertrag über die Arbeitsweise der Europäischen Union)

Artikel 5

Die Gemeinschaft wird innerhalb der Grenzen der ihr in diesem Vertrag zugewiesenen Befugnisse und gesetzten Ziele tätig.

...

Die Maßnahmen der Gemeinschaft gehen nicht über das für die Erreichung der Ziele dieses Vertrags erforderliche Maß hinaus.

Artikel 10

Die Mitgliedstaaten treffen alle geeigneten Maßnahmen allgemeiner oder besonderer Art zur Erfüllung der Verpflichtungen, die sich aus diesem Vertrag oder aus Handlungen der Organe der Gemeinschaft ergeben. Sie erleichtern dieser die Erfüllung ihrer Aufgabe.

Sie unterlassen alle Maßnahmen, welche die Verwirklichung der Ziele dieses Vertrags gefährden könnten.

Artikel 220

Der Gerichtshof und das Gericht erster Instanz sichern im Rahmen ihrer jeweiligen Zuständigkeiten die Wahrung des Rechts bei der Auslegung und Anwendung dieses Vertrags.

...

Artikel 308

Erscheint ein Tätigwerden der Gemeinschaft erforderlich, um im Rahmen des Gemeinsamen Marktes eines ihrer Ziele zu verwirklichen, und sind in diesem Vertrag die hierfür erforderlichen Befugnisse nicht vorgesehen, so erlässt der Rat einstimmig auf Vorschlag der Kommission und nach Anhörung des Europäischen Parlaments die geeigneten Vorschriften.

Vertrag über eine Verfassung für Europa (nicht in Kraft getreten)

Artikel I-6 - Das Unionsrecht

Die Verfassung und das von den Organen der Union in Ausübung der der Union übertragenen Zuständigkeiten gesetzte Recht haben Vorrang vor dem Recht der Mitgliedstaaten.

II. Italienische Republik

Verfassung der Italienischen Republik vom 27.12.1947

Artikel 11

Italien lehnt den Krieg als Mittel des Angriffs auf die Freiheit anderer Völker und als Mittel zur Lösung internationaler Streitigkeiten ab; unter der Bedingung der Gleichstellung mit den übrigen Staaten stimmt es den Souveränitätsbeschränkungen zu, die für eine den Frieden und die Gerechtigkeit unter den Völkern gewährleistende zwischenstaatliche Ordnung erforderlich sind; es fördert und begünstigt die auf diesen Zweck ausgerichteten internationalen Organisationen-

Artikel 117

Die gesetzgebende Gewalt wird vom Staat und von den Regionen gemäss der Verfassung und entsprechend den aus der EU-Rechtsordnung und aus den völkerrechtlichen Verpflichtungen entstehenden Verbindlichkeiten ausgeübt.

Der Staat hat die ausschliessliche Gesetzgebungsgewalt in den folgenden Bereichen:

- a) die Aussenpolitik und die internationalen Beziehungen des Staates; die Beziehungen des Staates mit der Europäischen Union; das Asylrecht und der Rechtsstatus der der Europäischen Union nicht angehörigen Bürger;
- b) die Immigration;
- c) die Beziehungen zwischen der Republik und den Religionen;
- d) die Verteidigung und die Streitkräfte; die Staatssicherheit; die Waffen, Munitionen und Sprengstoffe;
- e) die Währung, der Sparer- und Finanzmärkteschutz; der Wettbewerbsschutz; das Währungssystem; das Steuer- und Rechenschaftssystem des Staates; der Finanzausgleich;
- f) die Staatsorgane und die entsprechenden Wahlgesetze; die staatlichen Volksabstimmungen; die europäische Parlamentswahl;
- g) die verwaltungsrechtliche Organisation des Staates und der nationalen öffentlich-rechtlichen Körperschaften;
- h) die öffentliche Ordnung und Sicherheit, mit Ausnahme der lokalen Verwaltungspolizei;
- i) die Staatsangehörigkeit, das Melde- und Ausweiswesen;
- l) die Gerichtsbarkeit und die Prozessordnung; die zivilrechtliche und strafrechtliche Ordnung; die Verwaltungsgerichtsbarkeit;
- m) die Bestimmung der wesentlichen Leistungsniveaus bezüglich der auf dem gesamten Nationalgebiet zu gewährleistenden Zivil- und Sozialrechte;
- n) die allgemeinen Normen des Schulwesens;
- o) die Sozialfürsorge;
- p) das Wahlrecht, die Leitungsgremien und die Hauptfunktionen von Gemeinden, Provinzen und Hauptstadtgemeinden;
- q) das Zollwesen, der Grenzschutz und die internationalen Vorkehrungsmaßnahmen im Gesundheitswesen;
- r) das Eichamt, die Zeitvermessung; die statistische und informatische Datenkoordinierung der Staats-, Regional- und Lokalverwaltung; die Geisteswerke;
- s) der Umwelt- und Ökosystemschutz, der Denkmal- und Kulturgüterschutz.

Die Materien der konkurrierenden Gesetzgebung sind: die internationalen Beziehungen der Regionen und die Beziehungen der Regionen mit der Europäischen Union; der Aussenhandel; der Arbeitsschutz und die Arbeitssicherheit; das Bildungswesen, unter Vorbehalt der Autonomie der Schulanstalten und mit Ausnahme der Berufsausbildung; das Berufswesen; die Förderung der wissenschaftlichen und technologischen Forschung und die Unterstützung der Innovation in den produktiven Bereichen; der Gesundheitsschutz; das Ernährungswesen; die Sportordnung; der Zivilschutz; die Bodenverwaltung; die zivilen Häfen und Flughäfen; die grossen Transport- und Schifffahrtsnetze; die Kommunikationsregelung; die Erzeugung, der Transport und der Vertrieb der Energie auf nationaler Ebene; die Zusatz- und Ergänzungsfürsorge; die Harmonisierung der öffentlichen Bilanzen und die Koordinierung des öffentlichen Finanzwesens und des Steuersystems; die Verwertung der Kultur- und Umweltgüter und die Förderung und Organisation von Kulturtätigkeiten; die Sparkassen, die Landwirtschaftskassen, die regionalen Kreditanstalten, die landwirtschaftlichen Grundkreditanstalten mit regionalem Charakter. In den Gebieten der konkurrierenden Gesetzgebung haben die Regionen das Gesetzgebungsrecht, mit Ausnahme der Grundsatzgesetzgebung, die dem Staat vorbehalten ist.

Die Regionen haben das Gesetzgebungsrecht in bezug auf alle Bereiche, die nicht ausdrücklich der Staatsgesetzgebung vorbehalten sind.

Die Regionen und die autonomen Provinzen Trient und Bozen wirken bei den die Abfassung der europäischen Rechtsakten bezweckenden Entscheidungsprozessen in den Materien ihrer Zuständigkeit zusammen und sorgen für die Ausführung und den Vollzug der internationalen Übereinkommen und der europäischen Rechtsakten, in Übereinstimmung mit den durch das Staatsgesetz vorgesehenen Verfahren, das die Ausübung der Ersatzbefugnis im Fall der Nichterfüllung ihrerseits regelt.

Dem Staat steht die Befugnis auf Erlass von Verordnungen in den Materien der ausschliesslichen Gesetzgebung zu, unter Vorbehalt der Ermächtigung der Regionen. Den Regionen steht die Befugnis auf Erlass von Verordnungen in allen anderen Materien zu. Den Gemeinden, den Provinzen und den Hauptstadtgemeinden steht die Befugnis auf Erlass von Verordnungen im Bezug auf die Regelung der Organisation und der Ausführung der ihnen zugeschriebenen Aufgaben zu.

Die regionalen Gesetze beseitigen jeden die volle Gleichberechtigung von Männern und Frauen im Sozial-, Kultur- und Wirtschaftsleben hindernden Umstand und fördern den gleichberechtigten Zutritt von Frauen und Männern zu den Wahlämtern.

Die Vereinbarungen zwischen einer Region und anderen Regionen werden durch regionale Gesetze zum Zweck der besseren Ausführung ihrer Aufgaben ratifiziert, auch durch die Bestellung von gemeinsamen Organen.

Im Rahmen ihrer Zuständigkeitsgebiete kann die Region Abkommen mit Staaten und Vereinbarungen mit internen Gebietskörperschaften anderer Staaten abschliessen, in den durch Staatsgesetz vorgesehenen Fällen und Formen.

III. Tschechische Republik

Verfassung der Tschechischen Republik vom 16.12.1992

Artikel 1

- (1) Die Tschechische Republik ist ein auf der Achtung der Menschen- und Bürgerrechte und Freiheiten beruhender souveräner, einheitlicher und demokratischer Rechtsstaat.
- (2) Die Tschechische Republik beachtet ihre Verpflichtungen, die sich aus dem Völkerrecht ergeben.

Artikel 2 Absatz 1

Das Volk ist die Quelle aller Staatsgewalt und übt diese mittels der Organe der gesetzgebenden, vollziehenden und rechtsprechenden Gewalt aus.

Artikel 9

- (1) Die Verfassung kann nur durch Verfassungsgesetze ergänzt oder abgeändert werden.
- (2) Eine Änderung der wesentlichen Erfordernisse des demokratischen Rechtsstaates ist unzulässig.
- (3) Die Interpretation der Rechtsnormen berechtigt zu keiner Beseitigung oder Gefährdung der Fundamente des demokratischen Staates

Artikel 10

Vom Parlament ratifizierte und verkündete internationale Verträge, die die Tschechische Republik binden, sind Bestandteil der Rechtsordnung; sieht der Vertrag etwas anderes vor als das Gesetz, so wird der Vertrag angewendet.

Artikel 10a

- (1) Certain powers of Czech Republic authorities may be transferred by treaty to an international organization or institution.
- (2) The ratification of a treaty under paragraph 1 requires the consent of Parliament, unless a constitutional act provides that such ratification requires the approval obtained in a referendum.

Artikel 10b

- (1) The government shall inform the Parliament, regularly and in advance, on issues connected to obligations resulting from the Czech Republic's membership in an international organization or institution.
- (2) The chambers of Parliament shall give their views on prepared decisions of such international organization or institution in the manner laid down in their standing orders.
- (3) A statute governing the principles of dealings and relations between both chambers, as well as externally, may entrust the exercise of the chambers' competence pursuant to paragraph 2 to a body common to both chambers.

Artikel 15 Absatz 1

Die gesetzgebende Gewalt der Tschechischen Republik obliegt dem Parlament.

Artikel 39 Absatz 4

An approval of a three-fifths majority of all Deputies and of a three-fifths majority of Senators in attendance is required to pass a constitutional Act, as well as to approve the ratification of an international agreement stipulated in Section 10a Subsection 1.

Article 63 section 1

Der Präsident der Republik

a) vertritt ferner den Staat nach außen,

b) vereinbart und ratifiziert internationale Abkommen. Deren Vereinbarung kann er auf die Regierung oder mit ihrer Zustimmung auf ihre einzelnen Mitglieder übertragen,

...

Gesetz über den Verfassungsgerichtshof vom 16.06.1993

Auszug aus dem Zweiten Teil, Kapitel zwei

Zweiter Abschnitt

Proceedings on the Conformity with Constitutional Acts of International Treaties
under Articles 10a and 49 of the Constitution

§ 71a

The Submission of Petitions

(1) A petition, pursuant to Article 87 para. 2 of the Constitution, for adjudging the conformity of a treaty with a constitutional act may be submitted by:

a) one of the chambers of Parliament, as of the moment when the treaty is submitted to it for its consent to ratification, until the moment when the treaty receives that consent,

b) a group of at least 41 Deputies or a group of at least 17 Senators, from the moment when the Parliament has given its consent to the ratification of the treaty, until the moment when the President of the Republic ratifies the treaty,

c) a group of at least 41 Deputies or a group of at least 17 Senators, from the declaration of the results of a referendum in which consent to the ratification of a treaty is given, until the moment when the President of the Republic ratifies the treaty,

d) the President of the Republic, from the moment when the treaty was submitted to him for ratification.

(2) A petition of a group of Deputies or a group of Senators under paragraph 1, lit. b) or c) must be signed by the prescribed number of Deputies or Senators.

(3) Should the treaty not have been drawn up in an authentic Czech version, at least one of the authentic language versions of the treaty, as well as a Czech translation thereof, must be submitted as an attachment to the petition.

§ 71b

Inadmissible Petitions

(1) A petition shall be inadmissible if it was not submitted in accordance with § 71a paras. 1 and 2.

(2) A petition shall further be inadmissible, if the constitutional act with which, according to the petition, the treaty conflicts, loses force and effect prior to the petition's submission to the Constitutional Court.

§ 71c

Parties to the Proceeding

In addition to the petitioner, the Parliament, the President of the Republic, and the government shall also in all cases be parties to the proceeding.

§ 71d

Advancement of Proceedings

(1) If a party to the proceeding so requests, the Constitutional Court shall consider the petition in preference to other petitions received before it and without undue delay.

(2) If a petition has not been rejected on preliminary grounds or if grounds for its discontinuance have not arisen during the course of the proceeding, the Court is obliged to act upon it and to resolve the matter, even without the submission of further petitions.

(3) In its decision-making the Constitutional Court shall assess the treaty's content from the perspective of its conformity with the constitutional order.

IV. Republik Lettland

Verfassung der Republik Lettland vom 15.02.1922

Artikel 1

Lettland ist eine unabhängige demokratische Republik.

Latvija ir neatkarīga demokrātiska republika.

Artikel 2

Die souveräne Gewalt des Staates Lettland gehört dem lettischen Volke

Latvijas valsts suverenā vara pieder Latvijas tautai.

Article 68

Alle völkerrechtlichen Verträge, welche die auf dem Gesetzgebungswege zu erledigenden Fragen regeln, bedürfen der Zustimmung des Parlamentes.

Visiem starptautiskiem līgumiem, kuri nokārto likumdošanas ceļā izšķiramus jautājumus, nepieciešama Saeimas apstiprināšana.

Upon entering into international agreements, Latvia, with the purpose of strengthening democracy, may delegate a part of its State institution competencies to international institutions. The Saeima may ratify international agreements in which a part of State institution competencies are delegated to international institutions in sittings in which at least two-thirds of the members of the Saeima participate, and a two-thirds majority vote of the members present is necessary for ratification.

Slēdzot starptautiskus līgumus, Latvija nolūkā stiprināt demokrātiju var deleģēt starptautiskām institūcijām daļu no valsts institūciju kompetences. Starptautiskus līgumus, kuros starptautiskām institūcijām tiek deleģēta daļa no valsts institūciju kompetences, Saeima var apstiprināt sēdēs, kurās piedalās vismaz divas trešdaļas Saeimas locekļu, un apstiprināšanai nepieciešams divu trešdaļu klātesošo deputātu balsu vairākums.

Membership of Latvia in the European Union shall be decided by a national referendum, which is proposed by the Saeima.

Latvijas dalība Eiropas Savienībā izlemjama tautas nobalsošanā, kuru ierosina Saeima.

Substantial changes in the terms regarding the membership of Latvia in the European Union shall be decided by a national referendum if such referendum is requested by at least one-half of the members of the Saeima.

Ja to pieprasa vismaz puse Saeimas locekļu, būtiskas izmaiņas nosacījumos par Latvijas dalību Eiropas Savienībā izlemjamas tautas nobalsošanā.

Artikel 76

Das Parlament kann die Verfassung nur in solchen Sitzungen ändern, an denen mindestens zwei Drittel der Parlamentsabgeordneten teilnehmen. Die Änderungen werden in drei Lesungen mit einer Mehrheit von mindestens zwei Dritteln der anwesenden Abgeordneten angenommen.

Satversmi Saeima var grozīt sēdēs, kurās piedalās vismaz divas trešdaļas Saeimas locekļu. Pārgrozījumus pieņem trijos lasījumos ar ne mazāk kā divu trešdaļu klātesošo deputātu balsu vairākumu.

Artikel 77

Hat der Saeima den Art. 1, 2, 3, 4, 6 oder 77 der Verfassung abgeändert, so müssen solche Abänderungen zur Erlangung der Gesetzeskraft der Volksabstimmung unterworfen werden.

Ja Saeima grozījusi Satversmes pirmo, otro, trešo, ceturto, sesto vai septiņdesmit septīto pantu, tad šādi pārgrozījumi, lai tie iegūtu likuma spēku, ir apstiprināmi tautas nobalsošanā.

Artikel 89

Der Staat anerkennt und schützt die Grundrechte in Übereinstimmung mit dieser Verfassung, den Gesetzen und den Lettland bindenden internationalen Verträgen

Valsts atzīst un aizsargā cilvēka pamattiesības saskaņā ar šo Satversmi, likumiem un Latvijai saistošiem starptautiskajiem līgumiem.

Artikel 101

Jeder Bürger Lettlands hat das Recht, sich im Rahmen der Gesetze an der Tätigkeit des Staates und der örtlichen Selbstverwaltung zu beteiligen und auf Zugang zum Staatsdienst. ...

Ikvienam Latvijas pilsonim ir tiesības likumā paredzētajā veidā piedalīties valsts un pašvaldību darbībā, kā arī pildīt valsts dienestu. ...

V. Bundesrepublik Deutschland

Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland vom 23.05.1949

Artikel 20

- (1) Die Bundesrepublik Deutschland ist ein demokratischer und sozialer Bundesstaat.
- (2) 1Alle Staatsgewalt geht vom Volke aus. 2Sie wird vom Volke in Wahlen und Abstimmungen und durch besondere Organe der Gesetzgebung, der vollziehenden Gewalt und der Rechtsprechung ausgeübt.
- (3) Die Gesetzgebung ist an die verfassungsmäßige Ordnung, die vollziehende Gewalt und die Rechtsprechung sind an Gesetz und Recht gebunden.
- (4) Gegen jeden, der es unternimmt, diese Ordnung zu beseitigen, haben alle Deutschen das Recht zum Widerstand, wenn andere Abhilfe nicht möglich ist.

Artikel 23

- (1) Zur Verwirklichung eines vereinten Europas wirkt die Bundesrepublik Deutschland bei der Entwicklung der Europäischen Union mit, die demokratischen, rechtsstaatlichen, sozialen und föderativen Grundsätzen und dem Grundsatz der Subsidiarität verpflichtet ist und einen diesem Grundgesetz im wesentlichen vergleichbaren Grundrechtsschutz gewährleistet. Der Bund kann hierzu durch Gesetz mit Zustimmung des Bundesrates Hoheitsrechte übertragen. Für die Begründung der Europäischen Union sowie für Änderungen ihrer vertraglichen Grundlagen und vergleichbare Regelungen, durch die dieses Grundgesetz seinem Inhalt nach geändert oder ergänzt wird oder solche Änderungen oder Ergänzungen ermöglicht werden, gilt Artikel 79 Abs. 2 und 3.
- (1a) Der Bundestag und der Bundesrat haben das Recht, wegen Verstoßes eines Gesetzgebungsakts der Europäischen Union gegen das Subsidiaritätsprinzip vor dem Gerichtshof der Europäischen Union Klage zu erheben. Der Bundestag ist hierzu auf Antrag eines Viertels seiner Mitglieder verpflichtet. ...
[tritt erst zusammen mit dem Vertrag von Lissabon in Kraft]
- (2) In Angelegenheiten der Europäischen Union wirken der Bundestag und durch den Bundesrat die Länder mit. Die Bundesregierung hat den Bundestag und den Bundesrat umfassend und zum frühestmöglichen Zeitpunkt zu unterrichten.
- (3) Die Bundesregierung gibt dem Bundestag Gelegenheit zur Stellungnahme vor ihrer Mitwirkung an Rechtsetzungsakten der Europäischen Union. Die Bundesregierung berücksichtigt die Stellungnahmen des Bundestages bei den Verhandlungen. Das Nähere regelt ein Gesetz.
- (4) Der Bundesrat ist an der Willensbildung des Bundes zu beteiligen, soweit er an einer entsprechenden innerstaatlichen Maßnahme mitzuwirken hätte oder soweit die Länder innerstaatlich zuständig wären.
- (5) Soweit in einem Bereich ausschließlicher Zuständigkeiten des Bundes Interessen der Länder berührt sind oder soweit im übrigen der Bund das Recht zur Gesetzgebung hat, berücksichtigt die Bundesregierung die Stellungnahme des Bundesrates. Wenn im Schwerpunkt Gesetzgebungsbefugnisse der Länder, die Einrichtung ihrer Behörden oder ihre Verwaltungsverfahren betroffen sind, ist bei der Willensbildung des Bundes insoweit die Auffassung des Bundesrates maßgeblich zu berücksichtigen; dabei ist die gesamtstaatliche Verantwortung des Bundes zu wahren. ...
- (6) Wenn im Schwerpunkt ausschließliche Gesetzgebungsbefugnisse der Länder auf den Gebieten der schulischen Bildung, der Kultur oder des Rundfunks betroffen sind, wird die Wahrnehmung der Rechte, die der Bundesrepublik Deutschland als Mitgliedstaat der Europäischen Union zustehen, vom Bund auf einen vom Bundesrat benannten Vertreter der Länder übertragen. Die Wahrnehmung der Rechte erfolgt unter Beteiligung und in Abstimmung mit der Bundesregierung; dabei ist die gesamtstaatliche Verantwortung des Bundes zu wahren.
- (7) Das Nähere zu den Absätzen 4 bis 6 regelt ein Gesetz, das der Zustimmung des Bundesrates bedarf.

Artikel 38 Absatz 1

Die Abgeordneten des Deutschen Bundestages werden in allgemeiner, unmittelbarer, freier, gleicher und geheimer Wahl gewählt. ...

Artikel 79 Absatz 3

Eine Änderung dieses Grundgesetzes, durch welche die Gliederung des Bundes in Länder, die grundsätzliche Mitwirkung der Länder bei der Gesetzgebung oder die in den Artikeln 1 und 20 niedergelegten Grundsätze berührt werden, ist unzulässig.

Artikel 93 Absatz 1

Das Bundesverfassungsgericht entscheidet:

...

4a. über Verfassungsbeschwerden, die von jedermann mit der Behauptung erhoben werden können, durch die öffentliche Gewalt in einem seiner Grundrechte oder in einem seiner in Artikel 20 Abs. 4, 33, 38, 101, 103 und 104 enthaltenen Rechte verletzt zu sein;

...

Artikel 100 Absatz 1

Hält ein Gericht ein Gesetz, auf dessen Gültigkeit es bei der Entscheidung ankommt, für verfassungswidrig, so ist das Verfahren auszusetzen und, ... wenn es sich um die Verletzung dieses Grundgesetzes handelt, die Entscheidung des Bundesverfassungsgerichtes einzuholen. Dies gilt auch, wenn es sich um die Verletzung dieses Grundgesetzes durch Landesrecht oder um die Unvereinbarkeit eines Landesgesetzes mit einem Bundesgesetze handelt.

Constitutional Jurisprudence between Sovereignty and Integration (III)
- Treaties and Constitutions -

I. European Union

Treaty on European Union (new version according to the Treaty of Lisbon)

Article 2

[ex Article 6 section 1 EU Treaty]

The Union is founded on the values of respect for human dignity, freedom, democracy, equality, the rule of law and respect for human rights, including the rights of persons belonging to minorities. These values are common to the Member States in a society in which pluralism, non-discrimination, tolerance, justice, solidarity and equality between women and men prevail.

Savienība ir dibināta, pamatojoties uz vērtībām, kas respektē cilvēka cieņu, brīvību, demokrātiju, vienlīdzību, tiesiskumu un cilvēktiesības, tostarp minoritāšu tiesības. Šīs vērtības dalībvalstīm ir kopīgas sabiedrībā, kur valda plurālisms, tolerance, taisnīgums, solidaritāte un kur nav diskriminācijas, kā arī valda sieviešu un vīriešu līdztiesība.

Article 4

(1) In accordance with Article 5, competences not conferred upon the Union in the Treaties remain with the Member States.

(1) Saskaņā ar 5. pantu kompetence, kas Līgumos nav piešķirta Savienībai, paliek dalībvalstīm.

(2) The Union shall respect the equality of Member States before the Treaties as well as their national identities, inherent in their fundamental structures, political and constitutional, inclusive of regional and local self-government. It shall respect their essential State functions, including ensuring the territorial integrity of the State, maintaining law and order and safeguarding national security. In particular, national security remains the sole responsibility of each Member State.

(2) Savienība respektē dalībvalstu vienlīdzību saistībā ar Līgumiem, kā arī to nacionālo identitāti, kas raksturīga to politiskajām un konstitucionālajām pamatstrukturām, tostarp reģionālajām un vietējām pašvaldībām. Tā respektē valstu galvenās funkcijas, tostarp nodrošinot valsts teritoriālo integritāti, uzturot likumību un kārtību un aizsargājot valsts drošību. Jo īpaši valsts drošība paliek vienīgi katras dalībvalsts atbildībā.

(3) Pursuant to the principle of sincere cooperation, the Union and the Member States shall, in full mutual respect, assist each other in carrying out tasks which flow from the Treaties.

The Member States shall take any appropriate measure, general or particular, to ensure fulfilment of the obligations arising out of the Treaties or resulting from the acts of the institutions of the Union.

The Member States shall facilitate the achievement of the Union's tasks and refrain from any measure which could jeopardise the attainment of the Union's objectives.

(3) Saskaņā ar lojālas sadarbības principu Savienība un dalībvalstis ar patiesu savstarpējo cieņu palīdz cita citai veikt uzdevumus, ko nosaka Līgumos.

Dalībvalstis veic visus vajadzīgos vispārējos un īpašos pasākumus, lai nodrošinātu to pienākumu izpildi, kas izriet no Līgumiem vai no Savienības iestāžu aktiem.

Dalībvalstis sekmē Savienības uzdevumu izpildi un atturas no jebkādiem pasākumiem, kuri varētu apdraudēt Savienības mērķu sasniegšanu.

Article 5
(ex Article 5 EC Treaty)

(1) The limits of Union competences are governed by the principle of conferral. The use of Union competences is governed by the principles of subsidiarity and proportionality.

(1) Savienības kompetenču robežas nosaka kompetences piešķiršanas princips. Savienības kompetenču īstenošanu nosaka subsidiaritātes princips un proporcionalitātes princips.

(2) Under the principle of conferral, the Union shall act only within the limits of the competences conferred upon it by the Member States in the Treaties to attain the objectives set out therein. Competences not conferred upon the Union in the Treaties remain with the Member States.

(2) Saskaņā ar kompetences piešķiršanas principu Savienība darbojas tikai to kompetenču robežās, ko tai Līgumos piešķirušas dalībvalstis, lai sasniegtu tajos paredzētos mērķus. Kompetence, kas Līgumos nav piešķirta Savienībai, paliek dalībvalstīm.

(3) Under the principle of subsidiarity, in areas which do not fall within its exclusive competence, the Union shall act only if and in so far as the objectives of the proposed action cannot be sufficiently achieved by the Member States, either at central level or at regional and local level, but can rather, by reason of the scale or effects of the proposed action, be better achieved at Union level.

The institutions of the Union shall apply the principle of subsidiarity as laid down in the Protocol on the application of the principles of subsidiarity and proportionality. National Parliaments ensure compliance with the principle of subsidiarity in accordance with the procedure set out in that Protocol.

(3) Saskaņā ar subsidiaritātes principu jomās, kuras nav ekskluzīvā Savienības kompetencē, Savienība rīkojas tikai tad, ja dalībvalstis centrālā vai reģionālā un vietējā līmenī nevar pietiekami labi īstenot paredzētās darbības mērķus, bet ierosinātās darbības mēroga vai seku dēļ tie ir labāk sasniedzami Savienības līmenī.

Savienības iestādes piemēro subsidiaritātes principu, kas noteikts Protokolā par subsidiaritātes principa un proporcionalitātes principa piemērošanu. Valstu parlamenti nodrošina subsidiaritātes principa ievērošanu saskaņā ar minētajā protokolā izklāstīto procedūru.

(4) Under the principle of proportionality, the content and form of Union action shall not exceed what is necessary to achieve the objectives of the Treaties.

The institutions of the Union shall apply the principle of proportionality as laid down in the Protocol on the application of the principles of subsidiarity and proportionality.

(4) Saskaņā ar proporcionalitātes principu Savienības rīcības saturs un veids ir samērīgs ar Līgumu mērķu sasniegšanai nepieciešamo.

Savienības iestādes piemēro proporcionalitātes principu, kas noteikts Protokolā par subsidiaritātes principa un proporcionalitātes principa piemērošanu.

Article 6
[ex Article 6 section 2 EU Treaty]

(1) The Union recognises the rights, freedoms and principles set out in the Charter of Fundamental Rights of the European Union of 7 December 2000, as adapted at Strasbourg, on 12 December 2007, which shall have the same legal value as the Treaties.

The provisions of the Charter shall not extend in any way the competences of the Union as defined in the Treaties.

The rights, freedoms and principles in the Charter shall be interpreted in accordance with the general provisions in Title VII of the Charter governing its interpretation and application and with due regard to the explanations referred to in the Charter, that set out the sources of those provisions.

(1) Savienība atzīst tiesības, brīvības un principus, kas izklāstīti 2000. gada 7. decembra Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, kurā pielāgota Strasbūrā, 2007. gada 12. decembrī, un šai Hartai ir tāds pats juridiskais spēks kā Līgumiem.

Hartas noteikumi nekādā ziņā nepaplašina Savienības kompetences, kā tās noteiktas Līgumos.

Hartā paredzētās tiesības, brīvības un principus interpretē saskaņā ar Hartas VII sadaļas vispārējiem noteikumiem, ar ko reglamentē tās interpretēšanu un piemērošanu, un pienācīgi ņemot vērā Hartā minētos paskaidrojumus, kuros izklāsta minēto noteikumu pamatu.

(2) The Union shall accede to the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms. Such accession shall not affect the Union's competences as defined in the Treaties.²

(2) Savienība pievienojas Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijai. Šī pievienošanās neietekmē Savienības kompetences, kā tās noteiktas Līgumos.

(3) Fundamental rights, as guaranteed by the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms and as they result from the constitutional traditions common to the Member States, shall constitute general principles of the Union's law.

(3) Pamattiesības, kas garantētas Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā un kas izriet no dalībvalstu kopīgajām konstitucionālajām tradīcijām, ir Savienības tiesību vispārīgo principu pamats.

Article 7

(ex Article 7 EU Treaty)

(1) On a reasoned proposal by one third of the Member States, by the European Parliament or by the European Commission, the Council, acting by a majority of four fifths of its members after obtaining the consent of the European Parliament, may determine that there is a clear risk of a serious breach by a Member State of the values referred to in Article 2. Before making such a determination, the Council shall hear the Member State in question and may address recommendations to it, acting in accordance with the same procedure. ...

(1) Padome pēc trešdaļas dalībvalstu, Eiropas Parlamenta vai Eiropas Komisijas pamatota priekšlikuma, saņēmusi Eiropas Parlamenta piekrišanu, ar četru piektdaļu tās locekļu balsu vairākumu var konstatēt, ka ir droša varbūtība, ka kāda dalībvalsts varētu nopietni pārkāpt 2. pantā minētās vērtības. Pirms ņākt klajā ar šādu konstatāciju, Padome uzklausa attiecīgo dalībvalsti un, pieņemot lēmumu saskaņā ar to pašu procedūru, var šai dalībvalstij adresēt ieteikumus. ...

(2) The European Council, acting by unanimity on a proposal by one third of the Member States or by the Commission and after obtaining the consent of the European Parliament, may determine the existence of a serious and persistent breach by a Member State of the values referred to in Article 2, after inviting the Member State in question to submit its observations.

(2) Eiropadome pēc trešdaļas dalībvalstu vai Eiropas Komisijas priekšlikuma un ar Eiropas Parlamenta piekrišanu var ar vienprātīgu lēmumu konstatēt, ka kāda dalībvalsts vairākkārt nopietni pārkāpusi 2. pantā minētās vērtības, iepriekš aicinot attiecīgo dalībvalsti izteikt savu viedokli.

(3) Where a determination under paragraph 2 has been made, the Council, acting by a qualified majority, may decide to suspend certain of the rights deriving from the application of the Treaties to the Member State in question, including the voting rights of the representative of the government of that Member State in the Council. In doing so, the Council shall take into account the possible consequences of such a suspension on the rights and obligations of natural and legal persons.

The obligations of the Member State in question under this Treaty shall in any case continue to be binding on that State.

(3) Ja saskaņā ar 2. punktu konstatēti pārkāpumi, tad Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var nolemt attiecīgai dalībvalstij uz laiku atņemt dažas tiesības, kas izriet no Līgumu piemērošanas konkrētai dalībvalstij, tostarp šīs dalībvalsts valdības pārstāvja balsstiesības Padomē. To īstenojot, Padome ņem vērā iespējamās sekas, ko šāda tiesību atņemšana var radīt attiecībā uz fizisku un juridisku personu tiesībām un pienākumiem.

Attiecīgai dalībvalstij joprojām ir saistoši Līgumu uzliktie pienākumi.

...

Article 10

(1) The functioning of the Union shall be founded on representative democracy.

(1) Savienības darbības pamatā ir pārstāvības demokrātija.

² Note: According to art. 218(8) phrase 1 of the Treaty on the Functioning of the European Union the Council shall act *unanimously* for this agreement.

(2) Citizens are directly represented at Union level in the European Parliament.

Member States are represented in the European Council by their Heads of State or Government and in the Council by their governments, themselves democratically accountable either to their national Parliaments, or to their citizens.

(2) Pilsoņi Savienības līmenī ir tieši pārstāvēti Eiropas Parlamentā.

Dalībvalstis Eiropadomē pārstāv valstu vai valdību vadītāji, bet Padomē – to valdības, kas savukārt par savu darbību saskaņā ar demokrātijas principiem atbild vai nu savu valstu parlamentiem, vai saviem pilsoņiem.

...

Article 14

(1) ...

(2) The European Parliament shall be composed of representatives of the Union's citizens. They shall not exceed seven hundred and fifty in number, plus the President. Representation of citizens shall be degressively proportional, with a minimum threshold of six members per Member State. No Member State shall be allocated more than ninety-six seats.

The European Council shall adopt by unanimity, on the initiative of the European Parliament and with its consent, a decision establishing the composition of the European Parliament, respecting the principles referred to in the first subparagraph.

(2) Eiropas Parlaments sastāv no Savienības pilsoņu pārstāvjiem. To skaits nepārsniedz septiņi simti piecdesmit, neskaitot priekšsēdētāju. Pilsoņu pārstāvība ir līdzsvaroti proporcionāla, ar minimālo sliekšni seši Parlamenta locekļi katrai dalībvalstij. Nevienai dalībvalstij nepiešķir vairāk par deviņdesmit sešām vietām.

Eiropadome pēc Eiropas Parlamenta iniciatīvas un ar tā piekrišanu vienprātīgi pieņem lēmumu, ar kuru nosaka Eiropas Parlamenta sastāvu, ievērojot pirmajā daļā izklāstītos principus.

(3) The members of the European Parliament shall be elected for a term of five years by direct universal suffrage in a free and secret ballot.

(3) Eiropas Parlamenta locekļus ievēl uz pieciem gadiem vispārējās tiešās vēlēšanās brīvā un aizklātā balsojumā

Article 12

National Parliaments contribute actively to the good functioning of the Union:

- (a) through being informed by the institutions of the Union and having draft legislative acts of the Union forwarded to them in accordance with the Protocol on the role of national Parliaments in the European Union;
- (b) by seeing to it that the principle of subsidiarity is respected in accordance with the procedures provided for in the Protocol on the application of the principles of subsidiarity and proportionality;
- (c) by taking part, within the framework of the area of freedom, security and justice, in the evaluation mechanisms for the implementation of the Union policies in that area, in accordance with Article 70 of the Treaty on the Functioning of the European Union, and through being involved in the political monitoring of Europol and the evaluation of Eurojust's activities in accordance with Articles 88 and 85 of that Treaty;
- (d) by taking part in the revision procedures of the Treaties, in accordance with Article 48 of this Treaty;
- (e) by being notified of applications for accession to the Union, in accordance with Article 49 of this Treaty;
- (f) by taking part in the inter-parliamentary cooperation between national Parliaments and with the European Parliament, in accordance with the Protocol on the role of national Parliaments in the European Union.

Valstu parlamenti aktīvi palīdz nodrošināt Savienības sekmīgu darbību:

- a) saņemot informāciju no Savienības iestādēm un Savienības leģislatīvo aktu projektus saskaņā ar Protokolu par valstu parlamentu lomu Eiropas Savienībā;*

- b) *sekojot tam, lai būtu ievērots subsidiaritātes princips atbilstīgi procedūrām, kas paredzētas Protokolā par subsidiaritātes principa un proporcionalitātes principa piemērošanu;*
- c) *saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu piedaloties izvērtēšanas mehānismos, kas darbojas Savienības politikas aspektu īstenošanai minētajā jomā, atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienības darbību 70. pantam, kā arī iesaistoties Eiropola politiskā pārraudzībā un Eurojust darbību izvērtēšanā atbilstīgi minētā Līguma 88. un 85. pantam;*
- d) *piedaloties Līgumu pārskatīšanas procedūrās atbilstīgi šā Līguma 48. pantam;*
- e) *saņemot informāciju par pieteikumiem pievienoties Eiropas Savienībai atbilstīgi šā Līguma 49. pantam;*
- f) *piedaloties parlamentu sadarbībā starp valstu parlamentiem un sadarbībā ar Eiropas Parlamentu saskaņā ar Protokolu par valstu parlamentu lomu Eiropas Savienībā.*

Article 16

...

(3) The Council shall act by a qualified majority except where the Treaties provide otherwise.

(3) Ja vien Līgumos nav paredzēts citādi, Padome lēmumus pieņem ar kvalificētu balsu vairākumu.

(4) As from 1 November 2014, a qualified majority shall be defined as at least 55 % of the members of the Council, comprising at least fifteen of them and representing Member States comprising at least 65 % of the population of the Union.

A blocking minority must include at least four Council members, failing which the qualified majority shall be deemed attained.

The other arrangements governing the qualified majority are laid down in Article 238(2) of the Treaty on the Functioning of the European Union.

(4) No 2014. gada 1. novembra kvalificētu balsu vairākumu definē kā vismaz 55 % Padomes locekļu, kuri ir vismaz piecpadsmit Padomes locekļi un kuri pārstāv dalībvalstis, kas aptver vismaz 65 % no Savienības iedzīvotājiem.

Bloķējošais mazākums ir jāveido vismaz četriem Padomes locekļiem, pretējā gadījumā tiek uzskatīts, ka ir panākts kvalificēts balsu vairākums.

Citi noteikumi saistībā ar kvalificētu balsu vairākumu ir noteikti Līguma par Eiropas Savienības darbību 238. panta 2. punktā.

Article 19 section 1

[partly ex Article 220 EC Treaty]

The Court of Justice of the European Union shall include the Court of Justice, the General Court and specialised courts. It shall ensure that in the interpretation and application of the Treaties the law is observed.

Member States shall provide remedies sufficient to ensure effective legal protection in the fields covered by Union law.

Eiropas Savienības Tiesas sastāvā ir Tiesa, Vispārējā tiesa un specializētās tiesas. Tā nodrošina, ka tiek ievērots tiesiskums Līgumu interpretēšanā un piemērošanā.

Dalībvalstis nodrošina tiesību aizsardzības līdzekļus, kas ir pietiekami efektīvi tiesiskās aizsardzības nodrošināšanai jomās, uz kurām attiecas Savienības tiesības.

Article 47

The Union shall have legal personality.

Savienība ir tiesību subjekts.

Article 48
(ex Article 48 EU Treaty)

(1) The Treaties may be amended in accordance with an ordinary revision procedure. They may also be amended in accordance with simplified revision procedures.

(1) Līgumus var grozīt saskaņā ar parastu pārskatīšanas procedūru. Tos var grozīt arī saskaņā ar vienkāršotām pārskatīšanas procedūrām.

Ordinary revision procedure / Parastā pārskatīšanas procedūra

...

(4) A conference of representatives of the governments of the Member States shall be convened by the President of the Council for the purpose of determining by common accord the amendments to be made to the Treaties.

The amendments shall enter into force after being ratified by all the Member States in accordance with their respective constitutional requirements.

(4) Padomes priekšsēdētājs sasauc dalībvalstu valdību pārstāvju konferenci, lai, savstarpēji vienojoties, noteiktu grozījumus, kas izdarāmi Līgumos.

Grozījumi stājas spēkā, kad tos ratificējušas visas dalībvalstis saskaņā ar savām attiecīgajām konstitucionālajām prasībām.

...

Simplified revision procedures / Vienkāršotas pārskatīšanas procedūras

(6) The Government of any Member State, the European Parliament or the Commission may submit to the European Council proposals for revising all or part of the provisions of Part Three of the Treaty on the Functioning of the European Union relating to the internal policies and action of the Union.

The European Council may adopt a decision amending all or part of the provisions of Part Three of the Treaty on the Functioning of the European Union. The European Council shall act by unanimity after consulting the European Parliament and the Commission, and the European Central Bank in the case of institutional changes in the monetary area. That decision shall not enter into force until it is approved by the Member States in accordance with their respective constitutional requirements.

The decision referred to in the second subparagraph shall not increase the competences conferred on the Union in the Treaties.

(6) Jebkuras dalībvalsts valdība, Eiropas Parlaments vai Komisija var iesniegt Eiropadomei tādu grozījumu projektu, kas pilnībā vai daļēji skar Līguma par Eiropas Savienības darbību trešās daļas noteikumus attiecībā uz Savienības iekšpolitiku un rīcībām.

Eiropadome var pieņemt lēmumu, ar ko pilnībā vai daļēji groza Līguma par Eiropas Savienības darbību trešās daļas noteikumus. Eiropadome pieņem lēmumu vienprātīgi pēc apspriešanās ar Eiropas Parlamentu un Komisiju, un, ja paredzami grozījumi attiecībā uz monetārām iestādēm, arī ar Eiropas Centrālo banku. Minētais lēmums nestājas spēkā, kamēr to nav ratificējušas dalībvalstis saskaņā ar savām konstitucionālajām prasībām.

Ar otrajā daļā minēto lēmumu nevar paplašināt Savienības kompetences, kas tai piešķirtas Līgumos.

(7) Where the Treaty on the Functioning of the European Union or Title V of this Treaty provides for the Council to act by unanimity in a given area or case, the European Council may adopt a decision authorising the Council to act by a qualified majority in that area or in that case. This subparagraph shall not apply to decisions with military implications or those in the area of defence.

Where the Treaty on the Functioning of the European Union provides for legislative acts to be adopted by the Council in accordance with a special legislative procedure, the European Council may adopt a decision allowing for the adoption of such acts in accordance with the ordinary legislative procedure.

Any initiative taken by the European Council on the basis of the first or the second subparagraph shall be notified to the national Parliaments. If a national Parliament makes known its opposition within six months of the date of such notification, the decision referred to in the first or the second subparagraph shall not be adopted. In the absence of opposition, the European Council may adopt the decision.

For the adoption of the decisions referred to in the first and second subparagraphs, the European Council shall act by unanimity after obtaining the consent of the European Parliament, which shall be given by a majority of its component members.

(7) Ja Līgumā par Eiropas Savienības darbību vai šā Līguma V sadaļā noteikts, ka Padome konkrētā jomā vai konkrētā gadījumā pieņem lēmumus vienprātīgi, Eiropadome var pieņemt lēmumu, kas ļauj Padomei šajā jomā vai šajā gadījumā pieņemt lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu. Šī daļa neattiecas uz lēmumiem, kas saistīti ar militāriem un aizsardzības jautājumiem.

Ja Līgumā par Eiropas Savienības darbību ir paredzēts, ka Padomei jāpieņem likumdevīgi akti saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru, Eiropadome var pieņemt lēmumu, ar ko ļauj pieņemt minētos aktus saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru.

Jebkuru Eiropadomes iniciatīvu, kas iesniegta saskaņā pirmo vai otro daļu, dara zināmu valstu parlamentiem. Ja kāds valsts parlaments sešu mēnešu laikā pēc šādas paziņošanas iebilst pret minēto priekšlikumu, pirmajā vai otrajā daļā minēto lēmumu nepieņem. Ja pret ierosinājumu neviens neiebilst, Eiropadome var pieņemt minēto lēmumu.

Pirmajā vai otrajā daļā minēto lēmumu Eiropadome pieņem vienprātīgi pēc tam, kad ir saņēmusi Eiropas Parlamenta locekļu vairākuma piekrišanu.

Article 50

(1) Any Member State may decide to withdraw from the Union in accordance with its own constitutional requirements.

(1) Jebkura dalībvalsts var nolemt izstāties no Savienības saskaņā ar savām konstitucionālajām prasībām.

(2) A Member State which decides to withdraw shall notify the European Council of its intention. In the light of the guidelines provided by the European Council, the Union shall negotiate and conclude an agreement with that State, setting out the arrangements for its withdrawal, taking account of the framework for its future relationship with the Union. That agreement shall be negotiated in accordance with Article 218(3) of the Treaty on the Functioning of the European Union. It shall be concluded on behalf of the Union by the Council, acting by a qualified majority, after obtaining the consent of the European Parliament.

(2) Dalībvalsts, kura nolemj izstāties, par savu nodomu paziņo Eiropadomei. Ievērojot Eiropadomes paustās nostādnes, Savienība risina sarunas un noslēdz līgumu ar šo valsti, nosakot tās izstāšanās kārtību un ņemot vērā tās turpmākās attiecības ar Savienību. Par šo līgumu veic sarunas saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 218. panta 3. punktu. To noslēdz Padome ar kvalificētu balsu vairākumu, saņēmusi Eiropas Parlamenta piekrišanu

(3) The Treaties shall cease to apply to the State in question from the date of entry into force of the withdrawal agreement or, failing that, two years after the notification referred to in paragraph 2, unless the European Council, in agreement with the Member State concerned, unanimously decides to extend this period.

(3) Līgumi attiecīgai valstij vairs nav saistoši no dienas, kad stājas spēkā izstāšanās līgums, vai, ja tāds nav noslēgts, divus gadus pēc 2. punktā minētā paziņojuma, ja vien Eiropadome, vienojoties ar attiecīgo dalībvalsti, vienprātīgi nenolemj šo laikposmu pagarināt.

(4) For the purposes of paragraphs 2 and 3, the member of the European Council or of the Council representing the withdrawing Member State shall not participate in the discussions of the European Council or Council or in decisions concerning it.

A qualified majority shall be defined in accordance with Article 238(3)(b) of the Treaty on the Functioning of the European Union.

(4) Piemērojot 2. un 3. punktu, Eiropadomes vai Padomes loceklis no tās dalībvalsts, kura izstājas, nepiedalās nedz Eiropadomes vai Padomes pārrunās, nedz lēmumu pieņemšanā attiecībā uz šo valsti.

Kvalificēto vairākumu nosaka saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 238. panta 3. punkta b) apakšpunktu.

...

Treaty on the Functioning of the European Union (formerly: Treaty Establishing the European Community)

Article 2 section 1

When the Treaties confer on the Union exclusive competence in a specific area, only the Union may legislate and adopt legally binding acts, the Member States being able to do so themselves only if so empowered by the Union or for the implementation of Union acts.

Ja Līgumos Savienībai ir piešķirta ekskluzīva kompetence kādā konkrētā jomā, tad veikt likumdošanas funkciju un pieņemt juridiski saistošus aktus drīkst tikai Savienība; dalībvalstis to var darīt pašas tikai tad, ja Savienība tās pilnvarojusi vai tas vajadzīgs Savienības pieņemto aktu īstenošanai.

Article 83 section 1

(ex Article 31 TEU)

The European Parliament and the Council may, by means of directives adopted in accordance with the ordinary legislative procedure, establish minimum rules concerning the definition of criminal offences and sanctions in the areas of particularly serious crime with a cross-border dimension resulting from the nature or impact of such offences or from a special need to combat them on a common basis.

These areas of crime are the following: terrorism, trafficking in human beings and sexual exploitation of women and children, illicit drug trafficking, illicit arms trafficking, money laundering, corruption, counterfeiting of means of payment, computer crime and organised crime.

On the basis of developments in crime, the Council may adopt a decision identifying other areas of crime that meet the criteria specified in this paragraph. It shall act unanimously after obtaining the consent of the European Parliament.

Eiropas Parlaments un Padome, pieņemot direktīvas saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru, var paredzēt noteikumu minimumu noziedzīgu nodarījumu un sankciju definēšanai attiecībā uz īpaši smagiem noziegumiem ar pārrobežu dimensiju, kas saistīta ar šādu nodarījumu būtību vai ietekmi vai ar nepieciešamību tos apkarot kopīgi.

Tās ir šādas noziegumu jomas: terorisms, cilvēku tirdzniecība un sievietes un bērnu seksuāla izmantošana, nelegāla narkotiku tirdzniecība, nelegāla ieroču tirdzniecība, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana, korupcija, maksāšanas līdzekļu viltošana, datornoziegumi un organizētā noziedzība.

Pamatojoties uz noziedzības attīstību, Padome var pieņemt lēmumu, precizējot citas noziegumu jomas, kuras atbilst šajā punktā noteiktajiem kritērijiem. Saņēmusi Eiropas Parlamenta piekrišanu, Padome pieņem lēmumu vienprātīgi.

Article 216

(1) The Union may conclude an agreement with one or more third countries or international organisations where the Treaties so provide or where the conclusion of an agreement is necessary in order to achieve, within the framework of the Union's policies, one of the objectives referred to in the Treaties, or is provided for in a legally binding Union act or is likely to affect common rules or alter their scope.

(1) Savienība var slēgt nolīgumu ar vienu vai vairākām trešām valstīm vai starptautiskām organizācijām, ja tas paredzēts Līgumos vai ja šāda nolīguma noslēgšana ir nepieciešama, lai saskaņā ar Savienības politiku sasniegtu kādu no Līgumos izvirzītajiem mērķiem, vai ja tas ir noteikts saistošā Savienības tiesību aktā, vai tas varētu ietekmēt kopējos noteikumus vai mainīt to saturu.

(2) Agreements concluded by the Union are binding upon the institutions of the Union and on its Member States.

(2) Savienības noslēgtie nolīgumi ir saistoši Savienības iestādēm un tās dalībvalstīm.

Article 267

(ex Article 234 EC Treaty)

The Court of Justice of the European Union shall have jurisdiction to give preliminary rulings concerning:

(a) the interpretation of the Treaties;

(b) the validity and interpretation of acts of the institutions, bodies, offices or agencies of the Union.

Where such a question is raised before any court or tribunal of a Member State, that court or tribunal may, if it considers that a decision on the question is necessary to enable it to give judgment, request the Court to give a ruling thereon.

Where any such question is raised in a case pending before a court or tribunal of a Member State against whose decisions there is no judicial remedy under national law, that court or tribunal shall bring the matter before the Court.

If such a question is raised in a case pending before a court or tribunal of a Member State with regard to a person in custody, the Court of Justice of the European Union shall act with the minimum of delay.

Eiropas Savienības Tiesas kompetencē ir sniegt prejudiciālus nolēmumus par:

a) Līgumu interpretāciju;

b) Savienības iestāžu vai struktūru tiesību aktu spēkā esamību un interpretāciju.

Ja šādu jautājumu ierosina kādas dalībvalsts tiesā, šī tiesa, ja tā uzskata, ka ir vajadzīgs Tiesas lēmums par šo jautājumu, lai šī tiesa varētu sniegt spriedumu, var lūgt, lai Tiesa sniedz nolēmumu par šo jautājumu.

Ja šādu jautājumu ierosina par lietu, ko izskata dalībvalsts tiesa, kuras lēmumus saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem nevar pārsūdzēt, tad šai dalībvalsts tiesai jāgriežas Tiesā.

Ja šāds jautājums ir radies lietā, kas dalībvalsts tiesā tiek izskatīta attiecībā uz apcietinājumā esošu personu, Eiropas Savienības Tiesa to izlemj ar minimālu kavēšanos.

Article 288

(ex Article 249 EGV)

To exercise the Union's competences, the institutions shall adopt regulations, directives, decisions, recommendations and opinions.

A regulation shall have general application. It shall be binding in its entirety and directly applicable in all Member States.

A directive shall be binding, as to the result to be achieved, upon each Member State to which it is addressed, but shall leave to the national authorities the choice of form and methods.

A decision shall be binding in its entirety. A decision which specifies those to whom it is addressed shall be binding only on them.

Recommendations and opinions shall have no binding force.

Īstenojot Savienības pilnvaras, iestādes pieņem regulas, direktīvas un lēmumus, kā arī sniedz ieteikumus vai atzinumus.

Regulas ir vispārpiemērojamas. Tās uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojamas visās dalībvalstīs.

Direktīvas tām dalībvalstīm, kurām tās adresētas, uzliek saistības attiecībā uz sasniedzamo rezultātu, bet ļauj šo valstu iestādēm noteikt to īstenošanas formas un metodes.

Lēmumi uzliek saistības kopumā. Lēmumi, kuros ir norādīti konkrēti adresāti, ir saistoši tikai šiem adresātiem.

Ieteikumi un atzinumi neuzliek saistības.

Article 352 section 1

(ex Article 308 EC Treaty)

If action by the Union should prove necessary, within the framework of the policies defined in the Treaties, to attain one of the objectives set out in the Treaties, and the Treaties have not provided the necessary powers, the Council, acting unanimously on a proposal from the Commission and after obtaining the consent of the European Parliament, shall adopt the appropriate measures. ...

Ja Savienības rīcība izrādītos nepieciešama saskaņā Līgumos noteiktajām politikas jomām, lai sasniegtu kādu no Līgumos noteiktajiem mērķiem, un tajos nav paredzētas vajadzīgās pilnvaras, Padome pēc Komisijas priekšlikuma un ar Eiropas Parlamenta piekrišanu vienprātīgi pieņem vajadzīgos pasākumus.

Treaty on European Union (old version according to the Treaty of Nice)

Article 6

(1) The Union is founded on the principles of liberty, democracy, respect for human rights and fundamental freedoms, and the rule of law, principles which are common to the Member States.

(2) The Union shall respect fundamental rights, as guaranteed by the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms signed in Rome on 4 November 1950 and as they result from the constitutional traditions common to the Member States, as general principles of Community law.

(3) The Union shall respect the national identities of its Member States.

(4) ...

Treaty Establishing the European Community (in future: Treaty on the Functioning of the European Union)

Article 5

The Community shall act within the limits of the powers conferred upon it by this Treaty and of the objectives assigned to it therein.

...

Any action by the Community shall not go beyond what is necessary to achieve the objectives of this Treaty.

Article 10

Member States shall take all appropriate measures, whether general or particular, to ensure fulfilment of the obligations arising out of this Treaty or resulting from action taken by the institutions of the Community. They shall facilitate the achievement of the Community's tasks.

They shall abstain from any measure which could jeopardise the attainment of the objectives of this Treaty.

Article 220

The Court of Justice and the Court of First Instance, each within its jurisdiction, shall ensure that in the interpretation and application of this Treaty the law is observed.

...

Article 308

If action by the Community should prove necessary to attain, in the course of the operation of the common market, one of the objectives of the Community, and this Treaty has not provided the necessary powers, the Council shall, acting unanimously on a proposal from the Commission and after consulting the European Parliament, take the appropriate measures.

Treaty establishing a Constitution for Europe (did not enter into force)

Article I-6 - Union law

The Constitution and law adopted by the institutions of the Union in exercising competences conferred on it shall have primacy over the law of the Member States.

II. Italian Republic

Constitution of the Italian Republic of December 27, 1947

Article 11

Italy rejects war as an instrument of aggression against the freedom of other peoples and as a means for the settlement of international disputes. Italy agrees, on conditions of equality with other States, to the limitations of sovereignty that may be necessary to a world order ensuring peace and justice among the Nations. Italy promotes and encourages international organisations having such ends.

Article 117

Legislative powers shall be vested in the State and the Regions in compliance with the Constitution and with the constraints deriving from EU-legislation and international obligations.

The State has exclusive legislative powers in the following subject matters:

- a) foreign policy and international relations of the State; relations between the State and the European Union; right of asylum and legal status of non-EU citizens;
- b) immigration;
- c) relations between the Republic and religious denominations;
- d) defence and armed forces; State security; armaments, ammunition and explosives;
- e) the currency, savings protection and financial markets; competition protection; foreign exchange system; state taxation and accounting systems; equalisation of financial resources;
- f) state bodies and relevant electoral laws; state referenda; elections to the European Parliament;
- g) legal and administrative organisation of the State and of national public agencies;
- h) public order and security, with the exception of local administrative police;
- i) citizenship, civil status and register offices;
- l) jurisdiction and procedural law; civil and criminal law; administrative judicial system;
- m) determination of the basic level of benefits relating to civil and social entitlements to be guaranteed throughout the national territory;
- n) general provisions on education;
- o) social security;
- p) electoral legislation, governing bodies and fundamental functions of the Municipalities, Provinces and Metropolitan Cities;
- q) customs, protection of national borders and international prophylaxis;
- r) weights and measures; standard time; statistical and computerised co-ordination of data of state, regional and local administrations; works of the intellect;
- s) protection of the environment, the ecosystem and cultural heritage.

Concurring legislation applies to the following subject matters: international and EU relations of the Regions; foreign trade; job protection and safety; education, subject to the autonomy of educational institutions and with the exception of vocational education and training; professions; scientific and technological research and innovation support for productive sectors; health protection; nutrition; sports; disaster relief; land-use planning; civil ports and airports; large transport and navigation networks; communications; national production, transport and distribution of energy; complementary and supplementary social security; harmonisation of public accounts and co-ordination of public finance and the taxation system; enhancement of cultural and environmental assets, including the promotion and organisation of cultural activities; savings banks, rural banks, regional credit institutions; regional land and agricultural credit institutions. In the subject matters covered by concurring legislation legislative powers are vested in the Regions, except for the determination of the fundamental principles, which are laid down in State legislation.

The Regions have legislative powers in all subject matters that are not expressly covered by State legislation.

The Regions and the autonomous provinces of Trent and Bolzano take part in preparatory decision-making process of EU legislative acts in the areas that fall within their responsibilities. They are also responsible for the implementation of international agreements and EU measures, subject to the rules set out in State law which regulate the exercise of subsidiary powers by the State in the case of non-performance by the Regions and autonomous provinces.

Regulatory powers shall be vested in the State with respect to the subject matters of exclusive legislation, subject to any delegations of such powers to the Regions. Regulatory powers shall be vested in the Regions in all other subject matters. Municipalities, provinces and metropolitan cities have regulatory powers as to the organisation and implementation of the functions attributed to them.

Regional laws shall remove any hindrances to the full equality of men and women in social, cultural and economic life and promote equal access to elected offices for men and women.

Agreements between a Region and other Regions that aim at improving the performance of regional functions and that may also envisage the establishment of joint bodies shall be ratified by regional law.

In the areas falling within their responsibilities, Regions may enter into agreements with foreign States and with local authorities of other States in the cases and according to the forms laid down by State legislation.

III. Czech Republic

Constitution of the Czech Republic of December 16, 1992

Article 1

- (1) The Czech Republic is a sovereign, unitary and democratic state governed by the rule of law, founded on respect for the rights and freedoms of man and of citizen.
- (2) The Czech Republic shall observe its obligations resulting from international law.

Article 2 section 1

All state authority emanates from the people; they exercise it through legislative, executive, and judicial bodies.

Article 9

- (1) This Constitution may be supplemented or amended only by constitutional acts.
- (2) Any changes in the essential requirements for a democratic state governed by the rule of law are impermissible.
- (3) Legal norms may not be interpreted so as to authorize anyone to do away with or jeopardize the democratic foundations of the state.

Article 10

Promulgated international agreements, the ratification of which has been approved by the Parliament and which are binding on the Czech Republic, shall constitute a part of the legal order; should an international agreement make provision contrary to a law, the international agreement shall be applied.

Article 10a

- (1) Certain powers of Czech Republic authorities may be transferred by treaty to an international organization or institution.
- (2) The ratification of a treaty under paragraph 1 requires the consent of Parliament, unless a constitutional act provides that such ratification requires the approval obtained in a referendum.

Article 10b

- (1) The government shall inform the Parliament, regularly and in advance, on issues connected to obligations resulting from the Czech Republic's membership in an international organization or institution.
- (2) The chambers of Parliament shall give their views on prepared decisions of such international organization or institution in the manner laid down in their standing orders.
- (3) A statute governing the principles of dealings and relations between both chambers, as well as externally, may entrust the exercise of the chambers' competence pursuant to paragraph 2 to a body common to both chambers.

Article 15 section 1

The legislative power of the Czech Republic is vested in the Parliament.

Article 39 section 4

An approval of a three-fifths majority of all Deputies and of a three-fifths majority of Senators in attendance is required to pass a constitutional Act, as well as to approve the ratification of an international agreement stipulated in Section 10a Subsection 1.

Article 63 section 1

President of the Republic shall furthermore

- a) represent the State with respect to other countries;
- b) negotiate and ratify international treaties; he may delegate the negotiation of international treaties to the Government or, subject to the Government consent, to its individual members;

...

Act on the Constitutional Court of 16 June 1993

excerpt from the Second Part, Chapter two

Second Division

Proceedings on the Conformity with Constitutional Acts of International Treaties
under Articles 10a and 49 of the Constitution

§ 71a

The Submission of Petitions

(1) A petition, pursuant to Article 87 para. 2 of the Constitution, for adjudging the conformity of a treaty with a constitutional act may be submitted by:

- a) one of the chambers of Parliament, as of the moment when the treaty is submitted to it for its consent to ratification, until the moment when the treaty receives that consent,
- b) a group of at least 41 Deputies or a group of at least 17 Senators, from the moment when the Parliament has given its consent to the ratification of the treaty, until the moment when the President of the Republic ratifies the treaty,
- c) a group of at least 41 Deputies or a group of at least 17 Senators, from the declaration of the results of a referendum in which consent to the ratification of a treaty is given, until the moment when the President of the Republic ratifies the treaty,
- d) the President of the Republic, from the moment when the treaty was submitted to him for ratification.

(2) A petition of a group of Deputies or a group of Senators under paragraph 1, lit. b) or c) must be signed by the prescribed number of Deputies or Senators.

(3) Should the treaty not have been drawn up in an authentic Czech version, at least one of the authentic language versions of the treaty, as well as a Czech translation thereof, must be submitted as an attachment to the petition.

§ 71b

Inadmissible Petitions

(1) A petition shall be inadmissible if it was not submitted in accordance with § 71a paras. 1 and 2.

(2) A petition shall further be inadmissible, if the constitutional act with which, according to the petition, the treaty conflicts, loses force and effect prior to the petition's submission to the Constitutional Court.

§ 71c

Parties to the Proceeding

In addition to the petitioner, the Parliament, the President of the Republic, and the government shall also in all cases be parties to the proceeding.

§ 71d

Advancement of Proceedings

(1) If a party to the proceeding so requests, the Constitutional Court shall consider the petition in preference to other petitions received before it and without undue delay.

(2) If a petition has not been rejected on preliminary grounds or if grounds for its discontinuance have not arisen during the course of the proceeding, the Court is obliged to act upon it and to resolve the matter, even without the submission of further petitions.

(3) In its decision-making the Constitutional Court shall assess the treaty's content from the perspective of its conformity with the constitutional order.

IV. Republic of Latvia

Constitution of the Republic of Latvia of February 15, 1922

Article 1

Latvia is an independent democratic republic.
Latvija ir neatkarīga demokrātiska republika.

Article 2

The sovereign power of the State of Latvia is vested in the people of Latvia.
Latvijas valsts suverenā vara pieder Latvijas tautai.

Article 68

All international agreements, which settle matters that may be decided by the legislative process, shall require ratification by the Saeima.

Visiem starptautiskiem līgumiem, kuri nokārto likumdošanas ceļā izšķiramus jautājumus, nepieciešama Saeimas apstiprināšana.

Upon entering into international agreements, Latvia, with the purpose of strengthening democracy, may delegate a part of its State institution competencies to international institutions. The Saeima may ratify international agreements in which a part of State institution competencies are delegated to international institutions in sittings in which at least two-thirds of the members of the Saeima participate, and a two-thirds majority vote of the members present is necessary for ratification.

Slēdzot starptautiskus līgumus, Latvija nolūkā stiprināt demokrātiju var deleģēt starptautiskām institūcijām daļu no valsts institūciju kompetences. Starptautiskus līgumus, kuros starptautiskām institūcijām tiek deleģēta daļa no valsts institūciju kompetences, Saeima var apstiprināt sēdēs, kurās piedalās vismaz divas trešdaļas Saeimas locekļu, un apstiprināšanai nepieciešams divu trešdaļu klātesošo deputātu balsu vairākums.

Membership of Latvia in the European Union shall be decided by a national referendum, which is proposed by the Saeima.

Latvijas dalība Eiropas Savienībā izlemjama tautas nobalsošanā, kuru ierosina Saeima.

Substantial changes in the terms regarding the membership of Latvia in the European Union shall be decided by a national referendum if such referendum is requested by at least one-half of the members of the Saeima.

Ja to pieprasa vismaz puse Saeimas locekļu, būtiskas izmaiņas nosacījumos par Latvijas dalību Eiropas Savienībā izlemjamas tautas nobalsošanā.

Article 76

The Saeima may amend the Constitution in sittings at which at least two-thirds of the members of the Saeima participate. The amendments shall be passed in three readings by a majority of not less than two-thirds of the members present.

Satversmi Saeima var grozīt sēdēs, kurās piedalās vismaz divas trešdaļas Saeimas locekļu. Pārgrozījumus pieņem trijos lasījumos ar ne mazāk kā divu trešdaļu klātesošo deputātu balsu vairākumu.

Article 77

If the Saeima has amended the first, second, third, fourth, sixth or seventy-seventh Article of the Constitution, such amendments, in order to come into force as law, shall be submitted to a national referendum.

Ja Saeima grozījusi Satversmes pirmo, otro, trešo, ceturto, sesto vai septiņdesmit septīto pantu, tad šādi pārgrozījumi, lai tie iegūtu likuma spēku, ir apstiprināmi tautas nobalsošanā.

Artikel 89

The State shall recognise and protect fundamental human rights in accordance with this Constitution, laws and international agreements binding upon Latvia.

Valsts atzīst un aizsargā cilvēka pamattiesības saskaņā ar šo Satversmi, likumiem un Latvijai saistošiem starptautiskajiem līgumiem.

Article 101

Every citizen of Latvia has the right, as provided for by law, to participate in the work of the State and of local government, and to hold a position in the civil service. ...

Ikvienam Latvijas pilsonim ir tiesības likumā paredzētajā veidā piedalīties valsts un pašvaldību darbībā, kā arī pildīt valsts dienestu. ...

V. Federal Republic of Germany

Basic Law for the Federal Republic of Germany of May 23, 1949

Article 20

- (1) The Federal Republic of Germany is a democratic and social federal state.
- (2) All state authority emanates from the people. It shall be exercised by the people through elections and votings and through specific organs of the legislature, the executive power, and the judiciary.
- (3) The legislature is bound by the constitutional order, the executive and the judiciary are bound by law and justice.
- (4) All Germans have the right to resist any person seeking to abolish this constitutional order, if no other remedy is available.

Article 23

- (1) To realize a united Europe, the Federal Republic of Germany participates in the development of the European Union which is committed to democratic, social, and federal principles, to the rule of law, and to the principle of subsidiarity, and that guarantees a level of protection of basic rights essentially comparable to that afforded by this Basic Law. To this end the Federation may transfer sovereign rights by a law with the consent of the Bundesrat. The establishment of the European Union, as well as changes in its treaty foundations and comparable regulations that amend or supplement this Basic Law, or make such amendments or supplements possible, shall be subject to paragraphs (2) and (3) of Article 79 [on the procedure and limits of constitutional amendment].
 - (1a) The Bundestag and the Bundesrat shall have the right to bring action before the Court of Justice of the European Union on account of a legislative act of the European Union infringing the principle of subsidiarity. The Bundestag shall be obliged to do so on the application of one fourth of its Members. ... *[enters into force together with the Treaty of Lisbon]*
 - (2) The Bundestag and, through the Bundesrat, the Länder shall participate in matters concerning the European Union. The Federal Government shall keep the Bundestag and the Bundesrat informed, comprehensively and at the earliest possible time.
 - (3) Before participating in legislative acts of the European Union, the Federal Government shall provide the Bundestag with an opportunity to state its position. The Federal Government shall take the position of the Bundestag into account during the negotiations. Details shall be regulated by a law.
 - (4) The Bundesrat shall participate in the decision-making process of the Federation insofar as it would have been competent to do so in a comparable domestic matter, or insofar as the subject falls within the domestic competence of the Länder.
 - (5) Insofar as, in an area within the exclusive competence of the Federation, interests of the Länder are affected, and in other matters, insofar as the Federation has legislative power, the Federal Government shall take the position of the Bundesrat into account. To the extent that the legislative powers of the Länder, the structure of Land authorities, or Land administrative procedures are primarily affected, the position of the Bundesrat shall be given the greatest possible respect in determining the Federation's position consistent with the responsibility of the Federation for the nation as a whole. ...
 - (6) When legislative powers exclusive to the Länder concerning matters of school education, culture or broadcasting are primarily affected, the exercise of the rights belonging to the Federal Republic of Germany as a member state of the European Union shall be delegated by the Federation to a representative of the Länder designated by the Bundesrat. These rights shall be exercised with the participation of, and in coordination with, the Federal Government; their exercise shall be consistent with the responsibility of the Federation for the nation as a whole.
 - (7) Details regarding paragraphs (4) to (6) of this Article shall be regulated by a law requiring the consent of the Bundesrat.

Article 38 section 1

The members of the German Bundestag shall be elected in general, direct, free, equal, and secret elections.

Article 79 section 3

Amendments of this Basic Law affecting the division of the Federation into Länder, the participation on principle of the Länder in the legislative process, or the principles laid down in Articles 1 and 20 are inadmissible.

Article 93 section 1

The Federal Constitutional Court decides:

...

4a. on constitutional complaints, which may be filed by any person alleging that one of his basic rights or one of his rights under Article 20(4), 33, 38, 101, 103, or 104 has been violated by public authority;

...

Article 100 section 1

Where a court considers that a statute on whose validity its decision depends is unconstitutional, the proceedings shall be stayed, and a decision shall be obtained from ... the Federal Constitutional Court where this Basic Law is held to be violated. This also applies where this Constitution is held to be violated by a Land statute or where a Land statute is held to be incompatible with a federal statute.